

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**ÖĞRENCİLERİN MESLEKİ AÇIK ÖĞRETİM LİSESİNİ
SEÇME NEDENLERİ (Kayseri İli Örneği)**

**Hazırlayan
Mehmet Uğur ADIGÜZEL**

**Danışman
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

Yüksek Lisans Tezi

**Kasım 2016
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**ÖĞRENCİLERİN MESLEKİ AÇIK ÖĞRETİM LİSESİNİ
SEÇME NEDENLERİ (Kayseri İli Örneği)**

(Yüksek Lisans Tezi)

**Hazırlayan
Mehmet Uğur ADIGÜZEL**

**Danışman
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

**Bu Araştırma Erciyes Üniversitesi BAP Birimi
Tarafından 6420 Kodlu Proje İle Desteklenmiştir.**

**Kasım 2016
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Mehmet Uğur ADIGÜZEL

“Öğrencilerin Mesleki Açık Öğretim Lisesini Seçme Nedenleri (Kayseri İli Örneği) ”
adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma
Yönergesi ’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Mehmet Uğur ADIGÜZEL

Danışman
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ danışmanlığında **Mehmet Uğur ADIGÜZEL** tarafından hazırlanan “**Öğrencilerin Mesleki Açık Öğretim Lisesini Seçme Nedenleri (Kayseri İli Örneği)**” adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, **Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalında Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

21 /11/ 2016

JÜRİ:

Danışman : Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

Üye : Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Üye : Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 25.11.2016 tarih ve 52.01..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Cevdet KIRPIK

ÖNSÖZ/ TEŞEKKÜR

Mesleki ve teknik eğitimin bireyler ve işletmeler üzerinde etkileri vardır. Bireyi günün gerektirdiği işgücü ihtiyaçları doğrultusunda donatır ve çalışma hayatına en uygun hale getirir. Bunun yanında sosyal hayatta daha aktif rol almasını sağlar. İşletmeler ise mesleki ve teknik eğitim almış çalışanları istihdam ederek verimliliğini, iş kalitesini artırır. Ayrıca Girişimcilik ve yenilikçilik özelliklerini de artırır. İşyerlerinin artan eğitilmiş çalışan ihtiyacını karşılamak amacıyla örgün eğitim veren mesleki ve açık öğretim kurumlarına ek olarak mesleki açık öğretim liseleri de eğitim vermeye başlamıştır.

Bu çalışmanın amacı, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki öğrencilerin bulundukları okulu tercih sebeplerini incelemektir.

Tezin hazırlanmasında çok emeği olan değerli hocam Doç. Dr. Mustafa Güçlü 'ye, Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğretim elemanlarına, manevi desteğini hiç kesmeyen sevgili eşim Seval Adıgüzel'e, sevgili çocuklarım Beyazıt ve Cihangir'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Uğur ADIGÜZEL

Kayseri, Kasım, 2016

ÖĞRENCİLERİN MESLEKİ AÇIK ÖĞRETİM LİSESİNİ SEÇME NEDENLERİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)

Mehmet Uğur ADIGÜZEL

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi, Kasım 2016

Danışman: Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

ÖZET

Türkiye de Mesleki Açık Öğretim Lisesi, ortaöğretime devam edemeyen ya da ayrılanlar ile mezun olanlar ve üniversiteden ayrılmış ya da mezun olan öğrencileri hayata hazırlamak, toplum kültür düzeyinin yükseltilmesine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur. Bu çalışmanın amacı, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki öğrencilerin bulundukları okulu tercih sebeplerini incelemektir.

Araştırma evrenini Kayseri ilinde mesleki açık öğretim eğitimi veren liseler, örneklemi ise Merkez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Halil İlik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hürriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Talas Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Seyyid Burhaneddin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Arif Molu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak altı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi oluşturmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunu; cinsiyet açısından erkek ve yaş açısından 19 yaş ve altı, medeni durum açısından bekar, çalışma durumu açısından iş sahibi, ailelerinin ekonomik durumu açısından ekonomik durumu ortalama düzeyde olan, anneleri ilkokul babaları ise ilkokul mezunu, kardeş sayısı açısından 3 kardeşli ve çocukluğunu il merkezinde geçiren öğrenciler oluşturmaktadır.

Verilerin toplanmasında internet sitesi üzerinden doldurulan bir anket formu kullanılmıştır. Ankete 284 öğrenci katılmıştır. İnternet sayfasındaki anket formundan elde edilen verilerin frekans, yüzdeleri ve ki kare istatistiği analiz edilmiş ve elde edilen bulgulara göre yorumlanmıştır.

Araştırmanın sonucunda ankete katılan öğrencilerin MAÖL’ni tercih etmelerinin en önemli nedenlerinin sırasıyla gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması derslerin

akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi ve kılık kıyafet serbestliği olması olduğu görülmektedir

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, mesleki açık öğretim lisesi, açık öğretim lisesi, eğitim seçenekleri, uzaktan eğitim

**THE REASONS OF SELECTING VOCATIONAL OPEN EDUCATION HIGH
SCHOOL BY STUDENTS (KAYSERİ SAMPLE)**

Mehmet Uğur ADIGÜZEL

Erciyes University, Graduate School of Educational Sciences

Master Thesis, November 2016

Supervisor: Doç.Dr. Mustafa GÜÇLÜ

ABSTRACT

Vocational open high school was founded in order to prepare the students, who cannot attend school, leave school or graduate from secondary school and students who drop out university or graduate from university , for life and to make contribution to rise the cultural level of society. The purpose of this study is to research the reasons of selecting these schools by students in vocational open high school .

The population of the study comprises of vocational open high schools in Kayseri. Samples the study comprises of 6 Vocational and Technical Anatolian High Schools; Central Vocational and Technical Anatolian High School, Halil İlik Vocational and Technical Anatolian High School, Hürriyet Vocational and Technical Anatolian High School, Talas Vocational and Technical Anatolian High School, Seyyid Burhanettin Vocational and Technical Anatolian High School, Arif Molu Vocational and Technical Anatolian High School. Most of the students who participate in the study are male and at the age of 19 or under 19. They are single and jobholders. They come from middle income families. Their both parents graduate from primary school. All of them have 3 siblings and they have spent their childhood in the city centre.

A survey form which can be filled on the internet site has been used to collect data. 284 studens have participated in the survey. Frequency percentace and chi square statistic of data obtained from the survey form on the internet site have been analysed and interpreted according to the findings.

According to the research results; the most important reasons of selecting Vocational Open Education High School can be arrayed as ; it enables students to give working

opportunity in the daytime, to have classes in the evenings or at the weekends. It enables the students who do not have right to education to get the opportunity to keep on their education life.

Keywords: Vocational and technical education, vocational open education high school, open education high school, educational options, distance education.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	ii
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI.....	iii
ONAY	iv
ÖNSÖZ/ TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar ve ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Sayıtlılar	3
1.5. Sınırlılıklar.....	3
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
2.1. Türkiye’de Eğitim Sistemi	4
2.1.1. Eğitim Sisteminin Yapısı	5
2.1.1.1. Örgün Eğitim	6
2.1.1.2. Yaygın Eğitim	7
2.1.2. Eğitim Sisteminin Amacı	7
2.2. Mesleki ve Teknik Eğitim	8
2.2.1. Tarihsel Gelişim	8
2.2.2. Mesleki ve Teknik Eğitimin Önemi	9
2.3. Açık Öğretim Lisesi	10
2.3.1. Açık Öğretim Lisesinin Amaçları	11
2.3.2. Açık Öğretim Lisesinin İlkeleri	11
2.3.3. Açık Öğretim Lisesinin Tarihçesi	12
2.3.4. Açık Öğretim Lisesi Öğretim Sistemi ve Öğrenim Süresi	12
2.3.5. Açık Öğretim Lisesi Kayıt ve Mezuniyet Şartları	13
2.4. Uzaktan Eğitim Sistemi	13
2.4.1. Uzaktan Eğitimin Tanımı	13

2.4.2. Uzaktan Eğitim Özellikleri	14
2.4.3. Dünyada ve Türkiye’deki İlk Uzaktan Eğitim Uygulamaları	15
2.5. Mesleki Açık Öğretim Lisesi	15
2.5.1. Mesleki Açık Öğretim Lisesinin Amaçları	16
2.5.2. Mesleki Açık Öğretim Lisesinin İlkeleri	16
2.5.3. Mesleki Açık Öğretim Lisesinin Tarihçesi	17
2.5.4. Mesleki Açık Öğretim Lisesi Öğretim Sistemi ve Öğrenim Süresi	17
2.5.5. Mesleki Açık Öğretim Lisesi Kayıt ve Mezuniyet Şartları	18
YÖNTEM	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Evren ve Örneklem	19
3.3. Veri Toplama Aracı	21
3.4. Verilerin Değerlendirilmesi	22
BULGULAR	23
TARTIŞMA ve YORUM	51
SONUÇ ve ÖNERİLER	56
6.1. Sonuçlar	56
6.2. Öneriler	58
KAYNAKÇA	60
EKLER	64
ÖZGEÇMİŞ	65

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. MAÖL öğrencilerinin cinsiyetlerine göre dağılımı	19
Tablo 3.2. MAÖL öğrencilerinin yaşlarına göre dağılımı	19
Tablo 3.3. MAÖL öğrencilerinin medeni durumlarına göre dağılımı	20
Tablo 3.4. MAÖL öğrencilerinin çalışma durumuna göre dağılımı	20
Tablo 3.5. MAÖL öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumlarına göre dağılımı	20
Tablo 3.6. MAÖL öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre dağılımı	20
Tablo 3.7. MAÖL öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre dağılımı	20
Tablo 3.8. MAÖL öğrencilerinin kardeş sayısına göre dağılımı	21
Tablo 3.9. MAÖL öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre dağılımı	21
Tablo 4.1. MAÖL öğrencilerinin yaşlarına göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	23
Tablo 4.2. MAÖL öğrencilerinin cinsiyetlerine göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	29
Tablo 4.3. MAÖL öğrencilerinin çalışma durumuna göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	32
Tablo 4.4. MAÖL öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumlarına göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	34
Tablo 4.5. MAÖL öğrencilerinin kardeş sayılarına göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	36
Tablo 4.6. MAÖL öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	39
Tablo 4.7. MAÖL öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	42
Tablo 4.8. MAÖL öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği	47
Tablo 6.1. MAÖL öğrencilerinin MAÖL’ni tercih nedenlerinin dağılımı	56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. Türkiye’de Eğitim Sistemi	5
--	---

GİRİŞ

Çalışmanın bu kısmında araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi ve sayıtlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Türkiye’de mesleki açık öğretim kurumlarının gelişiminin uzun bir geçmişi vardır. Bir eğitim kurumu olarak Mesleki Açık Öğretim Lisesi, 1995 yılında derslerin sanal olarak işlendiği uzaktan öğretim teknolojilerine daha sonraları yüz yüze eğitimi de ilave ederek 2006 yılına kadar faaliyetlerine devam etmiştir. Daha sonra ise sosyo-ekonomik alanda, bilim ve teknoloji alanında var olan gelişmeler ile eğitim sürecindeki uygulamalardan alınan geri bildirimler sonucunda, Açık Öğretim Lisesinde mevcut olan mesleki orta öğretim programlarının verimli bir şekilde işleyebilmesi için Mesleki Açık Öğretim Lisesi'nin kuruluşu gündeme gelmiştir. Bu amaçla 2005 yılında Mesleki Açık Öğretim Lisesi'nin kurulması kararlaştırılmıştır. 2006 yılında da bir genel müdürlük olarak “Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü” bünyesinde "Mesleki Açık Öğretim Lisesi" kurulmuştur. Bu kurum program içeriği bakımından örgün eğitimdeki meslek liselerinin program içerikleriyle aynıdır. Fakat mesleki ve açık öğretim liseleri yapı ve işleyişi bakımından ise diğer örgün eğitim kurumlarından farklı bir model olarak karşımıza çıkmaktadır. Halen ders geçme ve kredi sistemine uygun olarak mezun vermekte olan bu okullarda uzaktan öğretimden yararlanılmaktadır (MAÖL, 2016).

Günümüzde her alanda olduğu gibi eğitim alanında da hızlı bir değişim ve gelişim göze çarpmaktadır. Özellikle teknolojik gelişmeler yeni iş alanları oluşturmaktadır. Bu gelişimler daha önce alınan eğitimlerin üzerine ekleme yapılmasını gerektirmektedir yani meslek sahiplerinin bilgilerini sürekli güncellemeleri gerekmektedir. Mesleki Açık Öğretim Lisesi bilgilerini güncellemek isteyenler ve yeni bir uzmanlık eğitimi almak isteyenler için gerekli fırsatları sağlamaktadır. Bu çalışmanın problem cümlesi

“öğrencilerin mesleki açık öğretim lisesini seçme nedenleri nelerdir” şeklinde ifade edildi.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı öğrencilerin Mesleki Açık Öğretim Lisesini tercih etme nedenlerini Kayseri ili özelinde ele almaktır. Bu araştırma çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Öğrencilerin yaşları ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrencilerin cinsiyetleri ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrencilerin çalışma durumu ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrenci ailelerinin ekonomik durumları ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrencilerin kardeş sayıları ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrencilerin çocukluklarını geçirdikleri yer ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mı?
- Öğrencilerin babalarının eğitim durumu ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mı?
- Öğrencilerin annelerinin eğitim durumu ile MAÖL’ni tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir fark var mı?

1.3. Araştırmanın Önemi

Mesleki Açık Öğretim programında meslek dersleri yüz yüze olarak işlenmektedir. Örgün eğitimin aksine dersler akşam saatlerinde, akşam saatlerine ek olarak hafta sonları gündüz veya akşam saatlerinde olabilmektedir. Öğrencilerin Mesleki Açık Öğretimi tercih sebepleri hakkında daha önce yapılmış bir çalışma yoktur. Bu çalışmanın amacı MAÖL’un tercih edilme sebeplerini ortaya çıkararak öğrenci profili hakkında bilgi sahibi olabilmektir. Böylece bu öğrenci profiline daha uygun öğretim programlarının yapılmasına katkı sağlanabilir, öğrencilerin problemlerine çözüm bulunmasına katkı

sağlanabilir veya eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak için gerekli tedbirlerin alınmasına katkı sağlayabilir.

1.4. Sayıtlar

Anket sorularına katılımcı öğrencilerin açık ve net bir şekilde cevap verdiği, örneklem grubunun evreni yeterince temsil ettiği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2014-2015 ve 2015-2016 öğretim yılları ile sınırlıdır ve Kayseri ilindeki mesleki açık öğretim liseleri ile sınırlıdır.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Türkiye’de Eğitim Sistemi

İnsanın yaşamını devam ettirmesi, başarılı ve üretken bir birey olması değişen bilim ve teknoloji yanında yeni sosyo-ekonomik koşullara da uyumunu zorunlu hale getirmektedir. Bu konuda yararlanılacak araçların başında ise eğitim gelmektedir. Peker’e (1989) göre eğitim, “insana istendik davranışlar kazandırması yanında kalkınmanın gerektirdiği özelliklerle donatmak için de önemli bir araçtır”.

Günümüzde farklı yazarlar tarafından yapılmış değişik eğitim tanımları bulmak mümkündür. Bu tanımlardan birisinde Ertürk (1972) eğitimi, “bireyin geçireceği kendi yaşantıları vasıtalarıyla istendik ve kasıtlı davranış oluşturma süreci” olarak tanımlamaktadır. Önder (1992) ise eğitimi “bireye bilgi, beceri, alışkanlık ve tavırlar kazandırma süreci” olarak tanımlamaktadır.

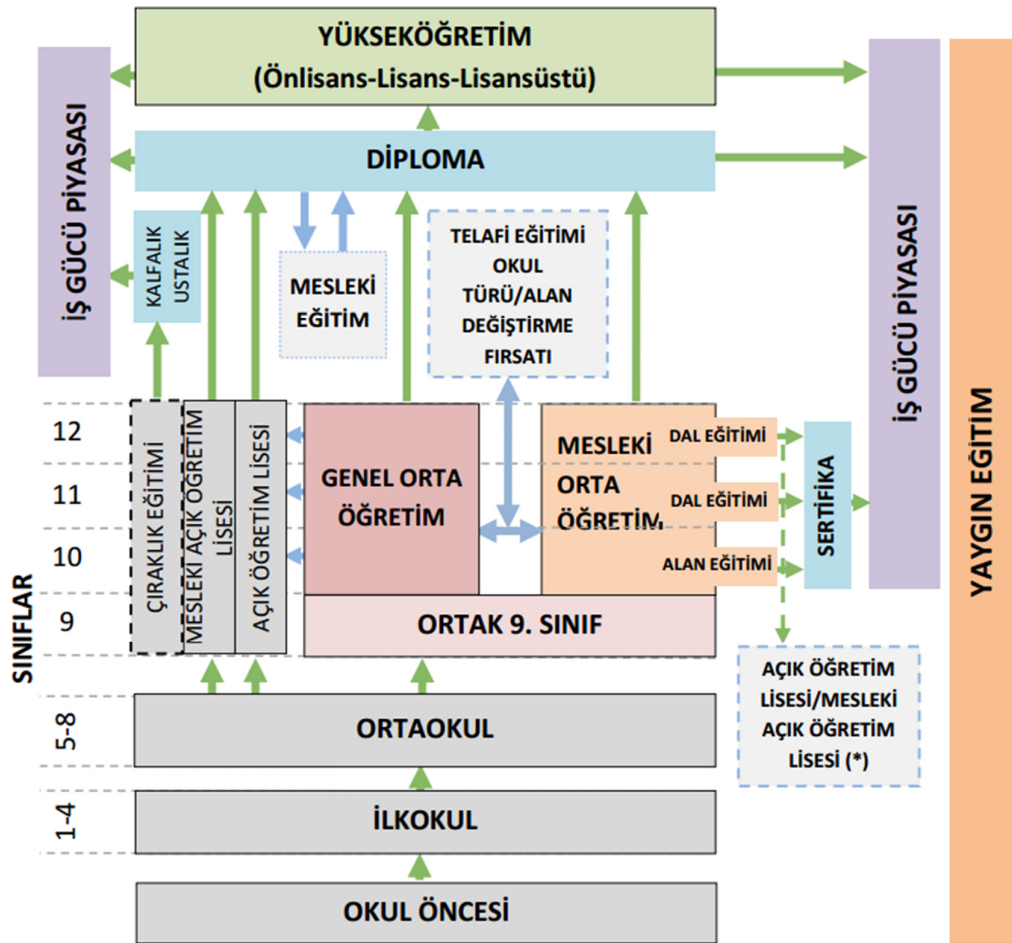
Eğitim, zaman zaman kişilere eğitim kurumlarında verilen uzmanlık eğitimini belirtmek için de kullanılmaktadır. Buna göre eğitimin amacı, sadece kişiye bir geçim sağlamak değil, onu genel olarak yaşama hazırlamak amacı da gütmektedir. Fakat yetiştirme kavramında ise her zaman mesleksel bir hedef bulunmaktadır. Yetiştirme kavramından bir kişinin bir işe girerken ya da girdikten sonra meslek yaşamının herhangi bir aşamasında verilen özgül nitelikteki hazırlıklar anlatılmak istenmektedir. (Tutum, 1979).

Eğitime ilişkin yapılan bir diğer tanımlamada ise onun insanın bugünkü ve gelecekteki yaşamına bir müdahalesi aracı olduğu vurgulanmaktadır. Buna göre eğitim, insanın düşünce ve davranışları bakımında kasıtlı ve istendik yönde bir değişiklik gerçekleştirme sürecidir. İnsan eğitilerek hem kendisine hem de topluma yararlı bir birey haline gelir, düşünce ve eylem olarak gelişir (Barutçugil, 2002).

2.1.1. Eğitim Sisteminin Yapısı

Türk Milli Eğitim Sistemi, 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, ikiye ayrılır. Okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim örgün eğitimi oluştururken; örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü de yaygın eğitimi kapsamaktadır.

Şekil 2.1. Türkiye’de Eğitim Sistemi

*Çeşitli nedenlerden dolayı örgün eğitimden ayrılmak zorunda kalanlar 12 yıllık zorunlu eğitimden dolayı açık liseye ya da mesleki açık öğretim lisesine devam ederler.

Kaynak: Türkiye Mesleki Ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi Ve Eylem Planı 2014-2018, 2014:18

2.1.1.1. Örgün Eğitim

“Örgün eğitim ilköğretimden üniversiteye, özel konularda ve kurumlarda hiyerarşik olarak yapılandırılmış ve kronolojik olarak derecelendirilmiş öğretim ve mesleki yetiştirim” olarak tanımlanır (Coombs & Ahmed’ten aktaran Duman, 2003, s. 7). “Örgün eğitim, resmi olarak planlanan ve ardışık biçimde düzenlenen, öğretmen ve öğrencinin üzerine düşen görevlerin açıkça tanımlandığı, öğretmenin eğitim amacıyla öğrenciyi yönetmeye çalıştığı ve sorumluluk aldığı, öğrencilerin yazılma veya alınmasıyla ilgili işlemlerin yerine getirilmesini gerektiren eğitimidir” (Titmus ve arkadaşlarından aktaran Duman, 2003, s. 7). “Örgün eğitim, Belirli bir yaş gurubundaki bireylere, Milli Eğitimin amaçlarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla okul çatısı altında düzenli olarak verilen eğitime denir” (Kıncal,1999, s. 4).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 18. maddesine göre örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Okul Öncesi Eğitim: Bulut’a (1996) göre okulöncesi eğitim, 0-72 aylık çocukların ev ve kurum ortamında, gelişim ve kişisel özelliklerine uygun olarak; zihinsel, duygusal ve bedensel yönden gelişmelerini destekleyen, çevre imkânı sağlayan, kültürel değerlerine yön veren ve ilköğretime hazırlayan eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır. Yılmaz’a (2005) göre ise okulöncesi eğitim, 0-72 ay grubundaki çocukların tüm gelişimlerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda yönlendiren, duygularının gelişimini ve algılama gücünü artırarak akıl yürütme sürecinde ona yardımcı olan, yaratıcılığını geliştiren ve kendini ifade etmesini sağlayan sistemli bir eğitim sürecidir. Çocukların bedensel, zihinsel ve duygusal gelişimleri ile iyi alışkanlıklar kazanarak onların ilköğretime hazırlanması okulöncesi eğitimin başlıca amacını oluşturmaktadır.

İlköğretim: İlköğretim 6-13 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsamaktadır. Bu kademedeki verilen eğitimin amacını ise her bir Türk çocuğunun nitelikli birer yurttaş olabilmesi için, gerekli bilgi, beceri, davranışla donanmasının sağlanmasıdır. Bunun yanında her Türk öğrencisinin ahlaklı, ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden hayata ve bunun yanında da üst eğitim kurumlarına hazırlamakta yine ilköğretimin en önemli amaçları arasında yer almaktadır.

Ortaöğretim: Milli Eğitim Temel Kanunu ortaöğretimi 6-13 yaş kademesinin devam ettiği ilköğretime dayalı ve en az üç yıllık eğitim veren bir eğitim kurumu olarak

tanımlamakta, bu eğitim kademesini de genel, meslekî ve teknik öğretim olmak üzere üçe ayırmaktadır. Bu kademedeki öğrencilere asgari bir genel kültür verme yoluyla kendisi ve topluma yararlı bir birey olarak yetiştirme ve sosyo-kültürel kalkınmanın gerektirdiği nitelikli insanı yetiştirmek ortaöğretimin hedefleri arasında yer almaktadır. Bunun yanında öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime veya yaşam içerisinde değişik iş alanlarına hazırlanması da ortaöğretimin önemli hedefleri arasında yer almaktadır.

Yükseköğretim: Milli Eğitim Kanunu, ortaöğretime dayalı, en az iki yıllık yükseköğrenim veren eğitim kurumlarının tamamını yükseköğretim kapsamında tanımlamaktadır. Kanuna göre ülkenin ihtiyaç duyduğu insanı yetiştirmesi, bilimsel öğretimi gerçekleştirmesi, inceleme ve araştırma yapması, toplumun seviyesinin yükseltilmesi için üzerine düşen görevleri yerine getirmesi yükseköğretimin başta gelen amaçları arasındadır.

2.1.1.2. Yaygın Eğitim

Bir kavram olarak yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tamamını kapsamaktadır. Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yaygın ve örgün eğitim birbirini destekleyecek ve birbirinin olanaklarından faydalanabilecek şekilde düzenlenmelidir. Örgün eğitime hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde eğitimine devam eden, ya da bu kademedен ayrılmış yurttaşlara okuma-yazma gibi eksikliklerini giderme yanında bilimsel ve sosyo-kültürel gelişmelere uyum için destek görevi görmek, milli kültürü korumak ve sonraki nesillere aktarmak, bireyleri ülkenin ihtiyaç duyduğu mesleklerine hazırlamak yaygın eğitimin başta gelen amaçları arasında yer almaktadır.

2.1.2. Eğitim Sisteminin Amacı

Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Milli Eğitiminin genel amacı şu şekilde ifade edilmiştir (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973):

Türk Milletinin bütün fertlerini;

Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere

dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır.

2.2. Mesleki ve Teknik Eğitim

2.2.1. Tarihsel Gelişim

Eğitim tarihi alanında yapılan araştırmalar Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimi 12. yüzyılda başladığı kabul edilen Ahilik Teşkilatına kadar götürmekte ve o günden bu güne mesleki ve teknik eğitimi Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi olmak üzere 3 aşamada ele almaktadır. Bölüm halinde ele alınabilir. Mesleki ve teknik eğitimin günümüz anlamındaki okul anlayışı 1839 yılında Tanzimat’ın ilanından sonra gerçekleşmiştir. Bu döneme kadar ise mesleki ve teknik eğitim çıraklık anlayışına uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren mesleki ve teknik eğitimi geliştirmek, yaygınlaştırmak ve verimliliğini artırmak için çok sayıda yasa, yönetmelik ve kanun çıkarılmış, bu konuda çalışmalar ise devam etmektedir. Yine aynı şekilde ilk olarak 1961 yılında başlayan kalkınma planları ve yine ilk olarak 1939 yılında başlayan milli eğitim şuralarında da aynı doğrultuda kararlar alındığı görülmektedir. Cumhuriyetin başında bir sistem, plan ve program dahilinde yürütülemeyen mesleki ve teknik eğitim zamanla daha sistemli bir şekilde yapılabilmesi yönünde önemli kararlar alınmıştır Özellikle 1940’lı yıllara kadar konu ile ilgili önemli gelişme olmamıştır. 1940’lı yıllardan sonra ise konunun önemi anlaşılmaya başlanmış, kalkınma ve mesleki eğitim ilişkisi daha iyi görülmüştür. Daha sonraki senelerde Bakanlığa aktarılan ödenek artırılmış ve bu ödenekler etkin biçimde bina, derslik ve atölye yapımında kullanılmaya çalışılmıştır. 1960-1980 arasında ise mesleki ve teknik eğitime işlevsellik ve ulusal bir nitelik kazandırma çabaları dikkati çekmektedir. 1986 yılında yürürlüğe giren 3308 sayılı yasayı

bu çalışmaların ürünü olarak değerlendirmek gerekmektedir. Mesleki ve teknik eğitim sisteminin bu günkü halini almasında bu kanunun önemi büyüktür (Demir & Şen, 2009).

2.2.2. Mesleki ve Teknik Eğitimin Önemi

Günümüzde teknolojik gelişmeler ekonomik, politik ve kültürel yapılarda önemli değişikliklere neden olmaktadır. Bu alandaki değişme ve gelişmeler, nitelikli insan gücüne olan gereksinimi arttırmaktadır. Nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi, mesleki ve teknik eğitim sistemine büyük görevler ve sorumluluklar yüklemekte, bu durum gelişmiş ülkeleri mesleki ve teknik eğitimle ilgili yeni reformlara yöneltmektedir. Kalkınmanın en önemli unsurlarından biri sanayileşme olduğu için, ülkemizde hizmet ve üretim alanlarında yeni gelişmelere uyumlu, mesleki ve teknik bilgi ve becerilerle donatılmış insan kaynağına duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için, nitelikli mesleki ve teknik eğitim kurumlarına gereksinim duyulmaktadır. Özellikle piyasa koşullarının dikkate alınması, sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikte insanların yetiştirilmesi günümüz mesleki ve teknik eğitim kurumlarından en fazla yapılan taleplerdendir (Yörük, Dikici & Uysal, 2002). Bu gün genç nüfusuyla övünen Türkiye, bu gençlerden en iyi şekilde faydalanmak için mutlaka potansiyellerine uygun alanlara yönelmeli, mesleki ve teknik eğitimin kalitesini arttırmalıdır (Sezgin, 1999).

Bugün bireylerin toplum içinde saygın bir yer edinmesi, üretken hale gelebilmesi ve daha iyi şartlarda yaşaması aldıkları eğitimin şekline ve bunda gösterdikleri başarıya bağlıdır. Mesleki ve teknik eğitim, gençlere disiplinli çalışma alışkanlığı kazandırarak ve yeteneklerine göre bir meslek sahibi olmalarına olanak sunarak, onların yaşama atılmalarını ve toplum içinde kendine güvenen, faydalı kişiler olarak yetişmelerini sağlar. Bu yönüyle, mesleki ve teknik eğitimin bireysel olduğu kadar sosyal yaşam üzerinde de oldukça olumlu katkıları vardır (Turan, 1992).

Teknolojinin hızla geliştiği ve sanayi üretiminde vasıflı ara elamanına olan talebin giderek arttığı günümüzde, gençlere ve yetişkinlere işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu vasıfların kazandırılması ve mesleklerin edindirilmesi ekonomide istihdamı arttırmak ve iş yaratmayan büyüme olgusundan kaçınmak için şarttır. Bu da sistemli ve planlı bir mesleki ve teknik eğitim sistemine olan gereksinimi ortaya koymaktadır (Alkan, Doğan & Sezgin, 2001).

2.3. Açık Öğretim Lisesi

İhtiyaç duyulan alanlarda olgun ve yetenekli insanları yetiştirmede ortaöğretim kademesinin önemli bir role sahip olduğu görülmektedir. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze bu basamaktaki okullaşma oranlarında önemli artışlar olsa da beklentilerin çok altındadır. Örneğin 1991-1992 eğitim-öğretim yılında okullaşma oranı 37.7 olmuştur. Bu durum çağ nüfusunun yaklaşık üçte ikisinin ortaöğretim basamağındaki okullara devam etmediğini göstermesi bakımından önemlidir. Bunun ise en önemli nedenleri; bir işte çalışmak, engellilik, yaşanan yerde ortaöğretim kurumunun bulunmaması, anne-babaların ortaöğretimin önemini bilmemesi, anne-babaların kızları okula göndermemesi, maddi olanaklardan yoksunluk gibi nedenlerdir. Bu öğrencilerden bir bölümün ortaöğretim kurumlarını dışarıdan bitirmek gibi zaman zaman talepleri olabilmektedir. Son yıllarda bu öğrencilerin sayılarındaki artış dikkat çekicidir. Bu kurumları dışarıdan bitirmek isteyenlerin sayısı sürekli artmış, 1991 yılında il merkezlerindeki bu kurumlara yaklaşık 100.000 kişinin başvurduğu görülmüştür. Bu durum Açık Öğretim Lisesi'nin kurulmasını sağlayan ana etkenlerden olmuştur (Kaya, 2002).

Hakan'a (1998) göre Açık Öğretim kavramı, eğitim ihtiyacının artması sonucu okulların buna cevap verememesi karşısında iletişim teknolojilerinden yararlanarak, eğitimi etkinlikle sağlama modellerinden birisidir. Bu sistem; eğitim kurumlarının ihtiyaca cevap verememesi, geleneksel eğitim sorunlarının yeni iletişim teknolojileriyle açılmak istenmesi, her isteye açık öğretim imkânının sağlanması isteği gibi nedenlerle ortaya çıkmıştır.

2 Haziran 1992 tarih ve 12633 sayılı yazı ile kurulan Açık Öğretim Lisesi, henüz kurulmadan önce kurumsal yapısının nasıl olması gerektiği ile ilgili önemli tartışmalar yaşanmıştır. Kurumsal yapısının nasıl olması gerektiği ve eğitim sistemiyle ilgisinin nasıl olacağı uzun süre tartışılmış, tartışmalar sonucunda ise böyle bir uzaktan eğitim kurumunun eğitim medyasından bağımsız olamayacağı sonucuna varılmıştır. Açık Öğretim Lisesi böylece Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitim medyası ile ilgili tasarım ve üretim görevini yürüten Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM) ile ilişkili olarak düşünülmüştür (Kaya, 2002).

Açık Öğretim Lisesi 5 Ekim 1992 tarihinde ders geçme ve kredi sistemiyle öğretime başlamış, aynı yıl okula 44.000'den fazla öğrenci kayıt yaptırmıştır. Açık Öğretim Lisesi'nin öğrenci sayısının beklenenden fazla olması ve iş yükünün artmış olması, Film Radyo Televizyon Eğitim Merkezi'nin Açık Öğretim Lisesiyle ilgili görevleri de

üstlenecek biçimde yeniden yapılanmasını gerektirmiştir ve yeniden yapılanma yoluna gidilmiştir. Böylece, faydalanılan materyallerin üretiminde nicelik ve nitelik yönünden belirgin gelişmeler elde edilmiştir (Kaya, 2002).

2.3.1. Açık Öğretim Lisesinin Amaçları

14.12.2005 tarihli 26023 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliğinin 5.maddesine göre Açık Öğretim Lisesi'nin amacı (Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005);

Gelişmiş kitle iletişim araçları ve yeni teknolojileri kullanarak;

- a) İlköğretimi tamamlayan ancak orta öğretime devam etmeyenler ile orta öğretimden ayrılan, mezun olan ve yükseköğretimden ayrılan veya mezun olanlara farklı alanlarda öğrenim görme fırsatı vererek eğitim öğretim imkânı sağlamak.
- b) Orta öğretim düzeyinde fırsat ve imkân eşitliğine, toplumun kültür düzeyinin yükseltilmesine ve güçlendirilmesine katkı sağlamak.
- c) Öğrencileri hayata ve yükseköğretime hazırlamak.

olarak ifade edilmiştir.

2.3.2. Açık Öğretim Lisesinin İlkeleri

14.12.2005 tarihli 26023 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliğinin 6.maddesine göre Açık Öğretim Lisesi'nin ilkeleri şunlardır (Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005):

- a) 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 26. ve 27. maddeleri uyarınca, ilköğretimini tamamlamış her öğrenciye ilgi, istek ve yeteneklerine uygun orta öğretim imkânlarından yararlanma hakkı verilir.
- b) Programların uygulanmasında özellikle gelişmiş kitle iletişim araçlarından etkin bir biçimde yararlanılır.
- c) Program ve materyaller; bilişim teknolojileri, doküman ve bunlarla ilgili diğer araçlarla desteklenir.
- d) Eğitim öğretim çalışmalarında dönem bütünlüğü esastır.
- e) Ölçme ve değerlendirme, ders geçme ve kredi esaslarına göre yapılır.
- f) Öğrencilere, programlarda belirtilen bilgi ve becerilerin kazandırılması hedeflenir.
- g) Her öğrencinin bir dönemde sınava girebileceği en fazla ders/kredi sayısı, dönemlere göre haftalık ders dağıtım çizelgelerinde belirtilir.

- h) Öğrencilerin istemesi ve fizikî mekânın sağlanması durumunda, bazı derslerin kurs niteliğinde yüz yüze öğretiminin yapılması sağlanır.
- i) Derslerin sınavları merkezî sistemle yapılır.
- j) Öğrenci kayıtlarında yaş sınırı yoktur, öğrenim süresi sınırsızdır.
- k) Lise'de, örgün genel orta öğretim programları uygulanır.

2.3.3. Açık Öğretim Lisesinin Tarihçesi

1992 yılında Film Radyo ve Televizyonla Eğitim Başkanlığı bünyesinde kurulan Açık Öğretim Lisesi halen faaliyetlerini, 14 Eylül 2011 tarih ve 652 sayılı kanun hükmünde kararname çerçevesinde kurulan Yaşam Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü bünyesinde devam etmektedir. Açık Öğretim Lisesi yapısı ve işleyişi bakımından diğer örgün eğitim kurumlarından farklı, merkezi nitelikli bir modeldir. Yönetmelik gereği ders geçme ve kredi sistemine göre mezun vermekte olan Açık Öğretim Lisesinde uzaktan öğretimin temel süreçlerinden yararlanılmakta, 2006 yılından itibaren diğer okullarda olduğu gibi öğretim süresi 4 yıla çıkarılmış, yönetmeliğinde de değişiklikler olmuştur. Açık Öğretim Lisesinin bu tarihten itibaren kayıt ve kayıt yenileme işlemleri internet üzerinden yapılmaktadır. Yüz yüze öğretim uygulamasının olmadığı Açık Öğretim Lisesinde okutulan ortak ve seçmeli dersler Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca belirlenmektedir. TV ve Radyo desteklenen eğitimin basılı materyalleri illere kargo yolu ile olduğu kadar e-kitap olarak da gönderilmektedir. Açık Öğretim Lisesine kayıtlı öğrenciler en erken 4 yıl sonunda mezun olabilirler (AÖL, 2016).

2.3.4. Açık Öğretim Lisesi Öğretim Sistemi ve Öğrenim Süresi

Ders geçme ve kredi sisteminin uygulandığı Açık Öğretim Liselerinde programlar, ortak, alan ve seçmeli derslerden oluşur. Bir öğretim yılı ise birbirinden bağımsız dönemlerden oluşmakta, öğrenciler başarılı oldukları dersin kredisini kazanmaktadırlar (Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005).

Açık Öğretim Lisesinin öğrenim süresi sekiz dönem olup 17 yaşını bitirmeyenler, bir öğretim yılında en fazla iki dönem sınavlara alınabilir, 17 yaşını bitirenler ise bir öğretim yılında üç dönem sınavlara alınırlar. Öğrencilik süresi on iki dönemi aşanlar, öğrenim görme hakkını kullanmaya devam edebilseler de öğrencilik haklarından yararlanamazlar (Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005).

2.3.5. Açık Öğretim Lisesi Kayıt ve Mezuniyet Şartları

Açık Öğretim Lisesine kayıt olmak için gerekli olan şartlar şunlardır (Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005):

Bakanlığımıza bağlı veya diğer bakanlıklara bağlı ortaöğretim düzeyindeki genel lise ve Meslek Liselerinden ayrılanlar.

Astsubay hazırlama okulları, askeri ve polis okulları, anadolu öğretmen liseleri, sağlık meslek liseleri, anadolu güzel sanatlar liseleri, spor liseleri, sosyal bilimler liseleri, askeri liseler, anadolu lisesi türü okulların fen liseleri alanı programı uygulayan liselerden ayrılanlar, resmî ve özel anadolu liseleri, yabancı dil ağırlıklı liseler, sağlık meslek liseleri ve fen liselerinden ayrılanlar.

Açık Öğretim Lisesine veya Mesleki Açık Öğretim Lisesine kayıtlı ancak öğrencilik durumu Silik olanlar, ya da Açık Öğretim Lisesinden veya Mesleki Açık Öğretim Lisesinden tasdikname alanlar.

Yurt dışında öğrenim görmüş olup, İl Milli Eğitim Müdürlükleri ya da Yurt Dışındaki Eğitim Ataşeliklerinden Denklik Belgesi alanlar.

Açık Öğretim Lisesinden mezun olmak için gerekli olan şartlar şunlardır (Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005):

Öğrenim gördüğü toplam dönemin en az 8 veya üzeri olması,

Toplam kazanılan kredinin en az 192 veya üzeri olması,

Ortak derslerin tamamını başarması veya muaf olması, Dil ve Anlatım dersinden muafiyet olmaması nedeniyle mutlaka başarılması,

Açık Öğretim Lisesinde en az bir dönem sınava girmiş olması.

2.4. Uzaktan Eğitim Sistemi

2.4.1. Uzaktan Eğitimin Tanımı

Geleneksel metotlarla eğitsel sorunların çözülemeyişi sonucu yeni arayışlar başlamıştır. Eğitim sistemlerinde yenilik yapmaya yönelik çabaların başlıca iki inançtan kaynaklanmaktadır. Bunlar; fırsat eşitliği kavramı ya da toplumdaki tüm bireylerin, eğitim yaşantı ve olanaklarından yararlanmaya hakkı ve eğitimin bir dizi bireysel ve toplumsal amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilecek başlıca etmenlerden biri olduğuna inanılmasıdır. İsteyen herkese yaşam boyu eğitim sağlayan, eğitimde fırsat eşitliği getiren, eğitim teknolojilerinden yararlanmaya ve daha çok kendi kendine öğrenmeye dayalı olan bu disiplin, uzaktan eğitim olarak ifade edilmiştir (Kaya, 2006). Yaygın olarak 1960'lardan itibaren kullanılmaya başlanan uzaktan eğitim kavramı ilk olarak Wisconsin Üniversitesi'nin 1892 Yılı Kataloğunda geçmiştir (Adıyaman, 2002).

Uzaktan eğitimin kronolojisine bakıldığında 1870’li yıllarda gazete ve mektup aracılığıyla başlayan eğitimin, 1960’larda uzaktan eğitim üniversitelerinin kurulmasına kadar uzanan bir gelişme göstermiştir (Özbay, 2015).

Uzaktan eğitimin farklı tanımları yapılmıştır. Uluğ ve Kaya’ya (1997) göre, bireylere kendi kendilerine öğrenme imkânı sağlaması, geleneksel eğitime göre daha esnek ve birey koşullarına uygulanabilir bir eğitim olması, öğretmen ve öğrencinin zaman ve mekân bakımından birbirinden ayrıldığı ortamlar üzerinde yapılandırılan eğitim uygulamalarının hepsi olarak ifade edilen uzaktan eğitimin önemli avantajlarındandır. (Uluğ ve Kaya, 1997). California Distance Learning Project ise uzaktan eğitimi programı öğrenciyle eğitsel kaynaklar arasında bağlantı kurarak eğitimi gerçekleştiren bir sistem olarak tanımlamaktadır (Sevindik, Kayışlı ve Ünlükahraman, 2012). Kolat’a (1993) göre aynı anlama gelmese de değişik terimler içeren uzaktan; mektupla eğitim, e-öğrenme, uzaktan öğrenme, mobil-öğrenme, tele-öğrenme, esnek öğrenme, dış çalışma, bağımsız çalışma gibi terimleri de kapsamakta olup bunların tümü öğrenci ve öğretmenin fiziksel olarak farklı konumlardan oldukları bir eğitimi tanımlamak için kullanılmaktadır.

2.4.2. Uzaktan Eğitim Özellikleri

Uzaktan eğitimi diğer eğitim türlerinden farklı kılan bazı özellikler vardır. Keagen (1998) uzaktan eğitimin tipik özelliklerini; küresel düzeyde eğitim vermeleri, öğrencilerin kişisel özelliklerini dikkate alması, bireysel eğitimi mümkün kılması, insanların artan eğitim ihtiyacına cevap vermesi, normal şartlarda eğitim almakta sıkıntı yaşayan insanlara (hapishane, askerlik vb) eğitim imkanı sağlaması, kişilere eğitim sürecinde hareket özgürlüğü sağlaması, hızlı geri besleme özelliğinin olması, ekonomik olması, uzakta olan kişilerin birbirlerine bağlanma imkanının sunulması, ulusal eğitime kaynak sağlamayı sağlaması olarak ifade etmektedir (Aktaran Çetiner, Gencel & Erten, 2004).

2.4.3. Dünyada ve Türkiye’deki İlk Uzaktan Eğitim Uygulamaları

1728 yılında Boston gazetesinde “Steno Dersleri” ile başlayan ilk uzaktan eğitim çalışmaları 19. yüzyılda önemli gelişmeler göstermiş, İsveç Üniversitesi’nde hanımlara “Mektupla Kompozisyon Dersleri” verilmiş, İsveç, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerde çeşitli uzaktan eğitim uygulamaları başlamıştır. Bu konuda en önemli gelişmeler şüphesiz 20. yüzyılda yaşanmıştır. 1910’ da Metropolitan College faaliyete geçmiş, eğitsel ilk radyo yayını 1920’de ABD’de, 1922’de de İngiltere’de,

Fransa’da, Sovyetler Birliğinde benzer yayınlar başlamıştır. 1932-1937 yılları arasında ise ABD’de ilk eğitim televizyonu yayınları, 1960’da da İngiltere’de British Open University eğitime başlamıştır (Uşun, 2006).

Türkiye’deki uzaktan eğitim tarihi ile ilgili araştırmalar Türkiye’deki uzaktan eğitim uygulamalarının 1956 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü tarafından başlatıldığını göstermektedir. MEB bünyesinde ilk kez 7.11.1960 tarihinde “Mektupla Öğretim” adı altında ve deneme öğretimi uzaktan eğitim uygulamaları olarak başlamış, 1966 yılında Mektupla Öğretim ve Teknik Yayınlar Genel Müdürlüğü, 1974 yılında da Mektupla Öğretim Merkezi kurulmuştur. Yine 1974 yılında bu merkeze bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Mektupla Öğretim Okulu adı ile bir okul açılmıştır. Mektupla Öğretim Merkezi 1975 yılında Yaygın Yükseköğretim Kurumuna bağlanmıştır (MEB, 1982).

2.5. Mesleki Açık Öğretim Lisesi

Herhangi bir liseye giriş şartlarını taşıyanların kaydolabildiği Meslekî Açık Öğretim Liselerinde okutulan ortak ve seçmeli dersler Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca belirlenmiştir. Eğitimin TV ve radyo ile yapıldığı bu kurumlarda eğitim basılı materyallerle desteklenmektedir. Meslek derslerinin yüz yüze yapıldığı bu kurumlarda basılı materyaller öğrencilerin adreslerine posta yolu ya da e-kitap olarak internet üzerinden yayınlanmaktadır. 1995-2005 yılları arasında öğrenciler için 3 yıl olan bu kurumlar 2006’dan itibaren en erken 4 yıl olmuştur. Bu okulda bir öğretim yılı iki dönemden oluşmakta, öğrenciler yılda 2 kez internet üzerinden kayıt yenilemelidir. İki dönem üst üste kayıt yenilememe kaydın silinmesi için neden oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin daha önceki hakları saklı tutulur. Bunun yanında kaydı silinen bu öğrenciler tekrar kayıt yaptırarak kaldıkları yerden eğitimlerine devam edebilirler (MAÖL, 2016).

2.5.1. Mesleki Açık Öğretim Lisesinin Amaçları

24.12.2005 tarihli 26033 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliğinin 5.maddesine göre Mesleki Açık Öğretim Lisesi’nin amacı:

gelişmiş kitle iletişim araçları ve yeni teknolojileri kullanarak;

a) İlköğrenimini tamamlayan, ancak orta öğretime devam edemeyenler ile orta öğretimden ayrılan, mezun olan ve yükseköğretimden ayrılan veya mezun

olanlara farklı alanlarda öğrenim görme fırsatı vererek eğitim-öğretim imkânı sağlamak.

b) Orta öğretim düzeyinde fırsat ve imkân eşitliğine, toplumun kültür düzeyinin yükseltilmesine ve güçlendirilmesine katkı sağlamak.

c) Öğrencileri hayata ve yükseköğretime hazırlamaktır.

2.5.2. Mesleki Açık Öğretim Lisesinin İlkeleri

Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği'ne (2005) göre Mesleki Açık Öğretim Lisesi'nin ilkeleri şunlardır:

a) 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 26. ve 27. maddeleri uyarınca, ilköğretimi tamamlamış her öğrenciye ilgi, istek ve yeteneklerine uygun orta öğretim imkânlarından yararlanma hakkı verilir.

b) Programların uygulanmasında özellikle gelişmiş kitle iletişim araçlarından ve yüz yüze eğitim imkânlarından etkin bir biçimde yararlanılır.

c) Program ve materyaller; bilişim teknolojileri, doküman ve bunlarla ilgili diğer araçlarla desteklenir.

d) Eğitim-öğretim çalışmalarında dönem bütünlüğü esastır.

e) Ölçme ve değerlendirme ders geçme ve kredi esaslarına göre yapılır.

f) Öğrencilere, programlarda belirtilen bilgi ve becerilerin kazandırılması hedeflenir.

g) Her öğrencinin bir dönemde sınava girebileceği en fazla ders/kredi sayısı, dönemlere göre haftalık ders dağıtım çizelgelerinde belirtilir.

h) Uzaktan öğretimle verilen derslerin sınavları merkezî sistemle yapılır.

ı) Öğrenci kayıtlarında yaş sınırı aranmaz, öğrenim süresi sınırsızdır.

i) Lise'de örgün İmam Hatip Lisesi programları ile Meslekî Orta Öğretim programları uygulanır.

2.5.3. Mesleki Açık Öğretim Lisesinin Tarihçesi

Meslekî Açık Öğretim Lisesi, 1995 yılında itibaren Açık Öğretim Lisesi bünyesinde 2006 yılına kadar hizmet vermiştir. Gerek bilimsel ve teknolojik alanında yaşanan gelişmeler, gerek yüz yüze eğitim ve staj çalışmaları ile mevcut uygulamalardan elde edilen geri bildirimler sonucunda Meslekî Açık Öğretim Lisesi'nin kuruluşu zorunlu hale getirmiştir. 2006 yılında Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne bünyesinde "Meslekî Açık Öğretim Lisesi" kurulmuştur. Program içeriği olarak örgün eğitimdeki meslek liselerinin program içerikleriyle aynı olan bu kurumlar, yapısı ve işleyişi bakımından örgün eğitim kurumlarından farklı bir model olarak dikkat çekmektedir. Halihazırda ders geçme ve

kredi sistemine uygun olarak mezun vermekte olan bu kurumlarda uzaktan öğretimin temel süreçlerinden faydalanılmaktadır. 2006 yılından itibaren öğretim süresi 4 yıla çıkarılan Meslekî Açık Öğretim Lisesi'nde yönetmeliği de değiştirilmiştir. Bu okullara artık kayıt ve kayıt yenileme işlemleri internet üzerinden yapılmaktadır (MAOL, 2016).

2.5.4. Mesleki Açık Öğretim Lisesi Öğretim Sistemi ve Öğrenim Süresi

Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliğine göre bu kurumlarda ders geçme ve kredili sistemi uygulanmaktadır. Ortak, alan ve seçmeli derslerden oluşan bir program uygulayan bu okulda; öğretim yılı ise birbirinden bağımsız dönemlerden oluşmakta olup, öğrenciler başarılı bulundukları dersin kredisini elde etmektedirler (Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005).

Mesleki Açık Öğretim Lisesi'nde öğrenim süresi sekiz dönemden oluşmakta, 17 yaşını bitirmeyenler bir öğretim yılında en fazla iki dönem sınavlara alınmakta iken, 17 yaşını bitirenler ise bir öğretim yılında üç dönem sınav hakkı elde etmektedirler. Yönetmelikte belirtilen yeterli krediyi alanlar bu okulda mezun olurlar. Öğrencilik süresi on iki dönemi aşan öğrenciler öğrenim görme hakkını kullanmaya devam etse de öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Mesleki Açık Öğretim Liselerine ilköğretim okulu mezunlarından kalfalık ya da ustalık belgesine sahip olanlar kayıt yaptırabilirler. Bu öğrenciler lise kademesinin birinci ve ikinci dönem ortak ve seçmeli kültür derslerinden sorumlu değildirler. Öğrencilik süresi on iki dönemi aşanlar, öğrenim görme hakkını kullanmaya devam edebilirler ancak öğrencilik haklarından yararlanamazlar (Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, 2005).

2.5.5. Mesleki Açık Öğretim Lisesi Kayıt ve Mezuniyet Şartları

Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği'ne (2005) göre MAÖL'e kayıt için şunlar gerekmektedir:

- Sağlık durumu öğrenim görmek istediği meslek eğitimine uygun olanlardan;
- a) İlköğretim okulundan/ortaokuldan mezun olanlar ile ortaokul veya imam-hatip ortaokulunu tamamlayanlar,
- b) Bakanlığa ve diğer bakanlıklara bağlı orta öğretim düzeyindeki okullardan ayrılanlar ile mezun olanlar,
- c) Bir yükseköğretim kurumundan ayrılanlar veya mezun olanlar,

d) Denklik belgelerinde belirtilen öğretim düzeylerinin yukarıdaki şartlardan birisini taşıması durumunda, yurt dışında öğrenim görmüş olanlar, kayıt yaptırabilirler.

Yönetmeliğe göre Mesleki Açık Öğretim Lisesinden mezun olmak için gerekli olan şartlar ise şunlardır (Mesleki Açık Öğretim Kurumları Yönetmeliği, 2005):

Kayıtlı öğrencilerin toplam 8 (sekiz) dönemde gerekli krediyi tamamlaması

Toplam kazanılan kredinin İmam-Hatip Lisesinde 130 uzaktan eğitim ve 110 yüz yüze eğitim olmak üzere toplam 240 kredi, diğer tüm alanlardaki kayıtlı öğrencilerin 110 uzaktan eğitim ve 130 yüz yüze eğitim olmak üzere toplam 240 kredi veya üzeri olması,

Mesleki Açık Öğretim Lisesinde en az bir dönem sınava girmiş olması.

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Karasar'a (1984) göre bu model, geçmişte ya da halihazırda var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Bu araştırma, MAÖL öğrencilerinin MAÖL'ni seçme nedenlerini ortaya çıkarma amacıyla yapılan bir çalışmadır

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini Kayseri ilinde mesleki açık öğretim eğitimi veren liseler oluşturmuştur. Örneklemi ise Merkez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Halil İlik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hürriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Talas Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Seyyid Burhaneddin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Arif Molu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak altı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi oluşturmuştur. Ankete bu okullardan rastgele seçilen 284 öğrenci katılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri aşağıda verilmiştir:

Tablo 3.1. MAÖL öğrencilerinin cinsiyetlerine göre dağılımı

CİNSİYET	f	%
Bay	239	84,2
Bayan	45	15,8
TOPLAM	284	100

Tablo 3.2. MAÖL öğrencilerinin yaşlarına göre dağılımı

YAŞ	f	%
-19	195	68,7
20-24	52	18,3
25-30	16	5,6
31-40	19	6,7
41+	2	0,7
TOPLAM	284	100

Tablo 3.3. MAÖL öğrencilerinin medeni durumlarına göre dağılımı

Medeni Durum	f	%
Bekar	257	90,5
Evli	23	8,1
Dul	4	1,4
TOPLAM	284	100

Tablo 3.4. MAÖL öğrencilerinin çalışma durumuna göre dağılımı

Çalışma Durumu	f	%
Evet	159	56
Hayır	125	44
TOPLAM	284	100

Tablo 3.5. MAÖL öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumlarına göre dağılımı

Ailenin ekonomik durumu	f	%
İyi	59	20,8
Kötü	19	6,7
Normal	206	72,5
TOPLAM	284	100

Tablo 3.6. MAÖL öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre dağılımı

Annelerinin eğitim durumu	f	%
İlkokul	117	41,2
Ortaokul	56	19,7
Lise	51	18
Üniversite	10	3,5
Yüksek lisans ve doktora	1	0,4
Okuma ve yazması var	32	11,3
Okuma ve yazması yok	17	6
TOPLAM	284	100

Tablo 3.7. MAÖL öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre dağılımı

Babalarının eğitim durumu	f	%
İlkokul	96	33,8
Ortaokul	85	29,9
Lise	59	20,8
Üniversite	20	7
Yüksek lisans ve doktora	1	0,4
Okuma ve yazması var	17	6
Okuma ve yazması yok	6	2,1
TOPLAM	284	100

Tablo 3.8. MAÖL öğrencilerinin kardeş sayısına göre dağılımı

Kardeş sayısı	f	%
1 Kardeş	42	14,8
2 Kardeş	58	20,4
3 Kardeş	105	37
4 Kardeş	44	15,5
5 ve yukarı	30	10,6
Kardeş yok	5	1,8
TOPLAM	284	100

Tablo 3.9. MAÖL öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre dağılımı

Çocukluğunu geçirdiği yer	f	%
İl merkezi	187	65,8
İlçe	62	21,8
Kasaba	11	3,9
Köy	24	8,5
TOPLAM	284	100

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen anket internet üzerinden yayınlanmış ve ankete katılan öğrenciler internet üzerinden ankete cevap vermişlerdir. Anket, kişisel bilgiler ve öğrencilerin MAÖL’ni tercih nedenleri olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında internet sitesinde çalıştırılacak bir anket formu kullanılmıştır. Anket 2014-2015 ve 2015-2016 yıllarındaki MAÖL öğrencilerine uygulanmıştır. Anket sorular hazırlanmadan önce rastgele seçilen 15 MAÖL öğrencisiyle yüz yüze ön görüşmeler yapıp anket sorularında kullanılabilecek bilgiler toplanmıştır. Toplanan bilgilerden benzer olanlar gruplandırılmış, gereksiz bilgiler ayıklanmıştır. Bu bilgilere bağlı olarak hazırlanan sorular araştırma yöntemlerine hakim, lisansüstü dersler veren öğretim üyelerinin ve Türk Dili ve Edebiyatı uzmanlarının görüşlerine sunulmuş ve uzman görüşleri sonucunda anket son şeklini almıştır. Anketteki 23 sorudan 9 tanesi kişisel bilgiler, 14 tanesi ise okulu tercih nedenleriyle ilgilidir. Tercihlerle ilgili sorular; 3’lü likert tipinde katılmıyorum, kararsızım ve katılıyorum şeklinde ölçeklenmiştir.

Öğrenciler ankete cevap vermeye başlamadan önce bu araştırmanın etik kurallara uygun olarak başlayıp devam ettiği, üçüncü şahıslara verilmemesi gereken bilgilerin istenmediği ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

3.4. Verilerin Değerlendirilmesi

İnternet sayfasındaki anket formundan elde edilen verileri analiz için SPSS paket programı kullanılmıştır. Araştırmada maddeler, likert tipi üçlü dereceleme (katılmıyorum, kararsızım ve katılıyorum) kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmada değişkenler arasında fark olup olmadığını belirlemeyi amaçlayan ki kare testi kullanılmıştır. “Ki kare testi, gerçekte, iki sınıflamalı değişkenin düzeylerine göre oluşan gözlemlerde gözlenen sayılarla-değerlerle, beklenen sayıların-değerlerin birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test eder.” (Büyüköztürk, 2013, s. 158).

Kişisel bilgilerin frekans ve yüzdeleri bulunup elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Kişisel veriler ile tercihler arasındaki anlamlı fark araştırılırken ki kare testi kullanılmıştır. Ki kare testi sonunda beklenen değer 5’ten küçük gözlem sayısı %20’yi aşıyorsa doğru sonuçlara ulaşabilmek için kişisel özelliklerin birbirine yakın olan seçenekleri birleştirilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 4.1.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin yaşlarına göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.1. MAÖL öğrencilerinin yaşlarına göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Yaş	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	19 yaşa kadar	N 15 % 7,7%	11 5,6%	169 86,7%	X²=41,868; p<,05
	20-24 yaş arası	N 11 % 21,2%	13 25%	28 53,8%	
	25 yaş ve üzeri	N 9 % 24,3%	10 27%	18 48,6%	
	19 yaşa kadar	N 24 % 12,3%	24 12,3%	147 75,4%	
	20-24 yaş arası	N 2 % 3,8%	3 5,8%	47 90,4%	
	25 yaş ve üzeri	N 2 % 5,4%	6 16,2%	29 78,4%	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	19 yaşa kadar	N 24 % 12,3%	35 17,9%	136 69,7%	X²=33,386; p<,05
	20-24 yaş arası	N 5 % 9,6%	2 3,8%	45 86,5%	
	25 yaş ve üzeri	N 16 % 43,2%	1 2,7%	20 54,1%	
	19 yaşa kadar	N 22 % 11,3%	8 4,1%	165 84,6%	
	20-24 yaş arası	N 5 % 9,6%	2 3,8%	45 86,5%	
	25 yaş ve üzeri	N 15 % 40,5%	1 2,7%	21 56,8%	
Gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması.	19 yaşa kadar	N 19 % 9,7%	17 8,7%	159 81,5%	X²=23,165; p<,05
	20-24 yaş arası	N 7 % 13,5%	8 15,4%	37 71,2%	
	25 yaş ve üzeri	N 14 % 37,8%	4 10,8%	19 51,4%	
	19 yaşa kadar	N 22 % 11,3%	8 4,1%	165 84,6%	
	20-24 yaş arası	N 5 % 9,6%	2 3,8%	45 86,5%	
	25 yaş ve üzeri	N 15 % 40,5%	1 2,7%	21 56,8%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	19 yaşa kadar	N 22 % 11,3%	8 4,1%	165 84,6%	X²=22,491; p<,05
	20-24 yaş arası	N 5 % 9,6%	2 3,8%	45 86,5%	
	25 yaş ve üzeri	N 15 % 40,5%	1 2,7%	21 56,8%	
	19 yaşa kadar	N 19 % 9,7%	17 8,7%	159 81,5%	
	20-24 yaş arası	N 7 % 13,5%	8 15,4%	37 71,2%	
	25 yaş ve üzeri	N 14 % 37,8%	4 10,8%	19 51,4%	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	19 yaşa kadar	N 22 % 11,3%	8 4,1%	165 84,6%	X²=22,491; p<,05
	20-24 yaş arası	N 5 % 9,6%	2 3,8%	45 86,5%	
	25 yaş ve üzeri	N 15 % 40,5%	1 2,7%	21 56,8%	
	19 yaşa kadar	N 19 % 9,7%	17 8,7%	159 81,5%	
	20-24 yaş arası	N 7 % 13,5%	8 15,4%	37 71,2%	
	25 yaş ve üzeri	N 14 % 37,8%	4 10,8%	19 51,4%	

Tablo 4.1 devamı

İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	19 yaşa kadar	N	13	18	164	$X^2=30,150;$ $p<,05$
		%	6,7%	9,2%	84,1%	
	20-24 yaş arası	N	12	12	28	
		%	23,1%	23,1%	53,8%	
Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımın tavsiye etmesi.	25 yaş ve üzeri	N	9	8	20	$X^2=1,434;$ $p>,05$
		%	24,3%	21,6%	54,1%	
	19 yaşa kadar	N	34	37	124	
		%	17,4%	19,0%	63,6%	
Sağlık sorunlarımın olması.	20-24 yaş arası	N	7	8	37	$X^2=6,592;$ $p>,05$
		%	13,5%	15,4%	71,2%	
	25 yaş ve üzeri	N	5	8	24	
		%	13,5%	21,6%	64,9%	
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	19 yaşa kadar	N	100	34	61	$X^2=24,711;$ $p<,05$
		%	51,3%	17,4%	31,3%	
	20-24 yaş arası	N	33	4	15	
		%	63,5%	7,7%	28,8%	
Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	25 yaş ve üzeri	N	25	3	9	$X^2=13,154;$ $p<,05$
		%	67,6%	8,1%	24,3%	
	19 yaşa kadar	N	82	42	71	
		%	42,1%	21,5%	36,4%	
Askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi.	20-24 yaş arası	N	24	4	24	$X^2=43,822;$ $P<,05$
		%	46,2%	7,7%	46,2%	
	25 yaş ve üzeri	N	30	2	5	
		%	81,1%	5,4%	13,5%	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	19 yaşa kadar	N	32	26	137	$X^2=40,404;$ $p<,05$
		%	16,4%	13,3%	70,3%	
	20-24 yaş arası	N	10	4	38	
		%	19,2%	7,7%	73,1%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	25 yaş ve üzeri	N	15	5	17	$X^2=64,694;$ $P<,05$
		%	40,5%	13,5%	45,9%	
	19 yaşa kadar	N	72	22	101	
		%	36,9%	11,3%	51,8%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	20-24 yaş arası	N	28	2	22	$X^2=64,694;$ $P<,05$
		%	53,8%	3,8%	42,3%	
	25 yaş ve üzeri	N	35	0	2	
		%	94,6%	0,0%	5,4%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	19 yaşa kadar	N	27	20	148	$X^2=64,694;$ $P<,05$
		%	13,8%	10,3%	75,9%	
	20-24 yaş arası	N	10	1	41	
		%	19,2%	1,9%	78,8%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	25 yaş ve üzeri	N	21	4	12	$X^2=64,694;$ $P<,05$
		%	56,8%	10,8%	32,4%	
	19 yaşa kadar	N	23	30	142	
		%	11,8%	15,4%	72,8%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	20-24 yaş arası	N	4	9	39	$X^2=64,694;$ $P<,05$
		%	7,7%	17,3%	75,0%	
	25 yaş ve üzeri	N	24	4	9	
		%	64,9%	10,8%	24,3%	

Tablo 4.1. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin yaşlarına göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımın tavsiye etmesi ve sağlık

sorunlarının olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 15 (%7,7)'inin katılmıyorum, 11 (%5,6)'inin kararsızım ve 169 (%86,7)'unun katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 11 (%21,2)'inin katılmıyorum, 13 (%25)'ünün kararsızım ve 28 (%53,8)'inin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 9 (%24,3)'unun katılmıyorum, 10 (%27)'unun kararsızım ve 18 (%48,6)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir ama 20-24 yaş arası olan öğrencilerin katılma oranı da yaklaşık değerdedir. Bunun sebebi 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin örgün eğitim veren bir düz liseden zaten mezun olmaları olabilir. 19 yaşa kadar olan öğrencilerin büyük bölümünün örgün eğitimi okuma hakkı olmadığı için bu seçeneğe yüksek oranda katıldığı görülmüştür.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 24 (%12,3)'ünün katılmıyorum, 35 (%17,9)'inin kararsızım ve 136 (%69,7)'sının katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 5 (%9,6)'inin katılmıyorum, 2 (%3,8)'sinin kararsızım ve 45 (%86,5)'inin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 16 (%43,2)'sının katılmıyorum, 1 (%2,7)'inin kararsızım ve 20 (%54,1)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 22 (%11,3)'sinin katılmıyorum, 8 (%4,1)'inin kararsızım ve 165 (%84,6)'inin katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 5 (%9,6)'inin

katılmıyorum, 2 (%3,8)'sinin kararsızım ve 45 (%86,5)'inin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 15 (%40,5)'inin katılmıyorum, 1 (%2,7)'inin kararsızım ve 21 (%56,8)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, kılık kıyafet serbestliği olması konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 19 (%9,7)'unun katılmıyorum, 17 (%8,7)'sinin kararsızım ve 159 (%81,5)'unun katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 7 (%13,5)'sinin katılmıyorum, 8 (%15,4)'inin kararsızım ve 37 (%71,2)'sinin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 14 (%37,8)'ünün katılmıyorum, 4 (%10,8)'ünün kararsızım ve 19 (%51,4)'unun katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin kılık kıyafet serbestliği olması konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 13 (%6,7)'ünün katılmıyorum, 18 (%9,2)'inin kararsızım ve 164 (%84,1)'ünün katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 11 (%23,1)'inin katılmıyorum, 12 (%23,1)'sinin kararsızım ve 28 (%53,8)'inin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 9 (%24,3)'unun katılmıyorum, 8 (%21,6)'inin kararsızım ve 20 (%54,1)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusuna 20-24 yaş arası olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir ama 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin katılma oranı da yaklaşık değerdedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 82 (%42,1)'sinin katılmıyorum, 42 (%21,5)'sinin kararsızım ve 71 (%36,4)'inin katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 24 (%46,2)'ünün katılmıyorum, 4 (%7,7)'ünün kararsızım ve 24 (%46,2)'ünün katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 30 (%81,1)'unun katılmıyorum, 2 (%5,4)'sinin kararsızım ve 5 (%13,5)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin çok daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, arkadaş edinme fırsatı vermesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 32 (%16,4)'sinin katılmıyorum, 26 (%13,3)'sinin kararsızım ve 137 (%70,3)'sinin katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 10 (%19,2)'ünün katılmıyorum, 4 (%7,7)'ünün kararsızım ve 38 (%73,1)'inin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 15 (%40,5)'inin katılmıyorum, 5 (%13,5)'inin kararsızım ve 17 (%45,9)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin arkadaş edinme fırsatı vermesi konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, askerliğini tecil etme fırsatı vermesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 72 (%36,9)'sinin katılmıyorum, 22 (%11,3)'sinin kararsızım ve 101 (%51,8)'inin katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 28 (%53,8)'inin katılmıyorum, 2 (%3,8)'sinin kararsızım ve 22 (%42,3)'sinin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 35 (%94,6)'inin katılmıyorum ve 2 (%5,4)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin askerliğini tecil etme fırsatı vermesi konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin çok daha az katıldığı söylenebilir. Bunun sebebi 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin çoğunun askerliklerini bitirmiş olmaları olabilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 27 (%13,8)'sinin katılmıyorum, 20 (%10,3)'sinin kararsızım ve 148 (%75,9)'inin katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 10 (%19,2)'unun katılmıyorum, 1 (%1,9)'inin kararsızım ve 41 (%78,8)'inin katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 21 (%56,8)'inin katılmıyorum, 4 (%10,8)'ünün kararsızım ve 12 (%32,4)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusunda 19 yaşa kadar olan öğrencilerin 23 (%11,8)'ünün katılmıyorum, 30 (%15,4)'unun kararsızım ve 142 (%72,8)'inin katılıyorum dediği; 20-24 yaş arası öğrencilerin 4 (%7,7)'ünün katılmıyorum, 9 (%17,3)'unun kararsızım ve 39 (%75)'unun katılıyorum dediği; 25 yaş ve üzeri öğrencilerin 24 (%64,9)'ünün katılmıyorum, 4 (%10,8)'ünün kararsızım ve 9 (%24,3)'unun katılıyorum dediği görülmektedir. Yaş gruplarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusuna 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

Genel olarak bakıldığında 19 yaşa kadar olan öğrenci grubunun en çok katıldığı ilk üç seçenek (%86,7) örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, (%84,1) işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi ve (%81,5) kılık kıyafet serbestliği olmasıdır. 20-24 yaş arası öğrenci grubunun en çok katıldığı ilk üç seçenek (%90,4) derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, (%86,5) gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması ve (%86,5) okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesidir. 25 yaş ve üzeri olan öğrenci grubunun en çok katıldığı ilk üç seçenek (%78,4) derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, (%64,9) Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımla tavsiye etmesi ve (%56,8) gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunmasıdır.

Tablo 4.2.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.2. MAÖL öğrencilerinin cinsiyetlerine göre MAÖL’ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Cinsiyet	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	Bay	N 25	24	190	X²=11,812; p<,05
		% 10,5%	10%	79,5%	
	Bayan	N 10	10	25	
		% 22,2%	22,2%	55,6%	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	Bay	N 26	29	184	X²=2,385; p>,05
		% 10,9%	12,1%	77%	
	Bayan	N 2	4	39	
		% 4,4%	8,9%	86,7%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	Bay	N 39	32	168	X²=0,262; p>,05
		% 16,3%	13,4%	70,3%	
	Bayan	N 6	6	33	
		% 13,3%	13,3%	73,3%	
Gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması.	Bay	N 39	11	189	X²=5,402; p>,05
		% 16,3%	4,6%	79,1%	
	Bayan	N 3	0	42	
		% 6,7%	0,0%	93,3%	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	Bay	N 35	26	178	X²=1,294; p>,05
		% 14,6%	10,9%	74,5%	
	Bayan	N 5	3	37	
		% 11,1%	6,7%	82,2%	
İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	Bay	N 27	33	179	X²=0,792; p>,05
		% 11,3%	13,8%	74,9%	
	Bayan	N 7	5	33	
		% 15,6%	11,1%	73,3%	
Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi.	Bay	N 39	39	161	X²=5,599; p>,05
		% 16,3%	16,3%	67,4%	
	Bayan	N 7	14	24	
		% 15,6%	31,1%	53,3%	
Sağlık sorunlarının olması.	Bay	N 132	30	77	X²=6,392; p<,05
		% 55,2%	12,6%	32,2%	
	Bayan	N 26	11	8	
		% 57,8%	24,4%	17,8%	
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	Bay	N 125	40	74	X²=13,895; p<,05
		% 52,3%	16,7%	31,0%	
	Bayan	N 11	8	26	
		% 24,4%	17,8%	57,8%	

Tablo 4.2 devamı

Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	Bay	N 47	31	161	X²=0,648; p>,05
		% 19,7%	13,0%	67,4%	
	Bayan	N 10	4	31	
		% 22,2%	8,9%	68,9%	
Askerliğini tecil etme fırsatı vermesi.	Bay	N 90	24	125	X²=59,018; p<,05
		% 37,7%	10,0%	52,3%	

	Bayan	N	45	0	0	
		%	100,0%	0,0%	0,0%	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	Bay	N	55	20	164	$X^2=6,268;$ $p<,05$
		%	23,0%	8,4%	68,6%	
	Bayan	N	3	5	37	
		%	6,7%	11,1%	82,2%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	Bay	N	46	32	161	$X^2=4,501;$ $p>,05$
		%	19,2%	13,4%	67,4%	
	Bayan	N	5	11	29	
		%	11,1%	24,4%	64,4%	

Tablo 4.2. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması, kılık kıyafet serbestliği olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusunda bayların 25 (%10,5)'inin katılmıyorum, 24 (%10)'ünün kararsızım ve 190 (%79,5)'inin katılıyorum dediği; bayanların 10 (%22,2)'unun katılmıyorum, 10 (%22,2)'unun kararsızım ve 25 (%55,6)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Cinsiyetlerine göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusuna bayanların daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, sağlık sorunlarının olması konusunda bayların 132 (%55,2)'sinin katılmıyorum, 30 (%12,6)'unun kararsızım ve 77 (%32,2)'sinin katılıyorum dediği; bayanların 26 (%57,8)'sinin katılmıyorum, 11 (%24,4)'inin kararsızım ve 8 (%17,8)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Cinsiyetlerine göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin sağlık sorunlarının olması konusuna bayanların çok daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi konusunda bayların 125 (%52,3)'inin katılmıyorum, 40 (%16,7)'inin kararsızım ve 74 (%31)'ünün katılıyorum dediği; bayanların 11 (%24,4)'inin katılmıyorum, 8 (%17,8)'inin kararsızım ve 26 (%57,8)'sının katılıyorum dediği görülmektedir. Cinsiyetlerine göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi konusuna bayların çok daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, askerliğini tecil etme fırsatı vermesi konusunda bayların 90 (%37,7)'inin katılmıyorum, 24 (%10)'ünün kararsızım ve 125 (%52,3)'inin katılıyorum dediği; bayanların 45 (%100)'ünün yani tamamının katılmıyorum dediği görülmektedir. Cinsiyetlerine göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin askerliğini tecil etme fırsatı vermesi konusuna bayanların hiç katılmadığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusunda bayların 55 (%23)'inin katılmıyorum, 20 (%8,4)'sinin kararsızım ve 164 (%68,6)'ünün katılıyorum dediği; bayanların 3 (%6,7)'ünün katılmıyorum, 5 (%11,1)'inin kararsızım ve 37 (%82,2)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Cinsiyetlerine göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusuna bayların daha az katıldığı söylenebilir.

Tablo 4.3.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çalışma durumuna göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.3. MAÖL öğrencilerinin çalışma durumuna göre MAÖL'ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Çalışma Durumu	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı	Evet N	20	18	121	X ² =0,154;

kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	Hayır	%	12,6%	11,3%	76,1%	p>,05
		N	15	16	94	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	Evet	%	12,0%	12,8%	75,2%	X²=5,186; p>,05
		N	10	19	130	
	Hayır	%	6,3%	11,9%	81,8%	
		N	18	14	93	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	Evet	%	14,4%	11,2%	74,4%	X²=6,288; p<,05
		N	18	20	121	
	Hayır	%	11,3%	12,6%	76,1%	
		N	27	18	80	
Gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması.	Evet	%	21,6%	14,4%	64,0%	X²=9,143; p<,05
		N	15	5	139	
	Hayır	%	9,4%	3,1%	87,4%	
		N	27	6	92	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	Evet	%	21,6%	4,8%	73,6%	X²=3,636; p>,05
		N	17	18	124	
	Hayır	%	10,7%	11,3%	78,0%	
		N	23	11	91	
İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	Evet	%	18,4%	8,8%	72,8%	X²=0,169; p>,05
		N	18	21	120	
	Hayır	%	11,3%	13,2%	75,5%	
		N	16	17	92	
Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi.	Evet	%	12,8%	13,6%	73,6%	X²=1,950; p>,05
		N	24	26	109	
	Hayır	%	15,1%	16,4%	68,6%	
		N	22	27	76	
Sağlık sorunlarının olması.	Evet	%	17,6%	21,6%	60,8%	X²=2,482; p>,05
		N	88	19	52	
	Hayır	%	55,3%	11,9%	32,7%	
		N	70	22	33	
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	Evet	%	56,0%	17,6%	26,4%	X²=0,766; p>,05
		N	77	29	53	
	Hayır	%	48,4%	18,2%	33,3%	
		N	59	19	47	
Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	Evet	%	47,2%	15,2%	37,6%	X²=1,808; p>,05
		N	28	22	109	
	Hayır	%	17,6%	13,8%	68,6%	
		N	29	13	83	
Askerliğini tecil etme fırsatı vermesi.	Evet	%	23,2%	10,4%	66,4%	X²=2,155; p>,05
		N	71	12	76	
	Hayır	%	44,7%	7,5%	47,8%	
		N	64	12	49	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	Evet	%	51,2%	9,6%	39,2%	X²=4,033; p>,05
		N	37	10	112	
	Hayır	%	23,3%	6,3%	70,4%	
		N	21	15	89	
	Hayır	%	16,8%	12,0%	71,2%	
		N	21	15	89	
		%	16,8%	12,0%	71,2%	
		N	21	15	89	

Tablo 4.3 devamı

Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	Evet	N	24	25	110	X²=2,011; p>,05
		%	15,1%	15,7%	69,2%	
	Hayır	N	27	18	80	
		%	21,6%	14,4%	64,0%	

Tablo 4.3. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çalışma durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, kılık kıyafet serbestliği olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi, Sağlık sorunlarının olması, Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi, Askerliğini tecil etme fırsatı vermesi, Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusunda meslek sahibi olanların 18 (%11,3)'inin katılmıyorum, 20 (%12,6)'sinin kararsızım ve 121 (%76,1)'inin katılıyorum dediği; meslek sahibi olmayanların 27 (%21,6)'sinin katılmıyorum, 18 (%14,4)'inin kararsızım ve 80 (%64)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Çalışma durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusuna meslek sahibi olmayanların daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konusunda meslek sahibi olanların 15 (%9,4)'inin katılmıyorum, 5 (%3,1)'inin kararsızım ve 139 (%87,4)'unun katılıyorum dediği; meslek sahibi olmayanların 27 (%21,6)'sinin katılmıyorum, 6 (%4,8)'sinin kararsızım ve 92 (%73,6)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Çalışma durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konusuna meslek sahibi olmayanların daha az katıldığı söylenebilir.

Tablo 4.4.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumlarına göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.4. MAÖL öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumlarına göre MAÖL'ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Ailenin ekonomik durumu	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	İyi	N 7	6	46	X²=1,448; p>,05
		% 11,9%	10,2%	78,0%	
	Kötü	N 2	1	16	
		% 10,5%	5,3%	84,2%	
	Normal	N 26	27	153	
		% 12,6%	13,1%	74,3%	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	İyi	N 9	5	45	X²=4,650; p>,05
		% 15,3%	8,5%	76,3%	
	Kötü	N 0	3	16	
		% 0,0%	15,8%	84,2%	
	Normal	N 19	25	162	
		% 9,2%	12,1%	78,6%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	İyi	N 12	5	42	X²=2,341; p>,05
		% 20,3%	8,5%	71,2%	
	Kötü	N 3	3	13	
		% 15,8%	15,8%	68,4%	
	Normal	N 30	30	146	
		% 14,6%	14,6%	70,9%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	İyi	N 13	5	41	X²=8,465; p>,05
		% 22,0%	8,5%	69,5%	
	Kötü	N 6	5	8	
		% 31,6%	26,3%	42,1%	
	Normal	N 32	33	141	
		% 15,5%	16,0%	68,4%	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	İyi	N 11	6	42	X²=4,184; p>,05
		% 18,6%	10,2%	71,2%	
	Kötü	N 0	2	17	
		% 0,0%	10,5%	89,5%	
	Normal	N 29	21	156	
		% 14,1%	10,2%	75,7%	
İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	İyi	N 5	10	44	X²=6,959; p>,05
		% 8,5%	16,9%	74,6%	
	Kötü	N 4	5	10	
		% 21,1%	26,3%	52,6%	
	Normal	N 25	23	158	
		% 12,1%	11,2%	76,7%	

Tablo 4.4 devamı

Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi.	İyi	N 12	14	33	X²=3,753; p>,05
		% 20,3%	23,7%	55,9%	
	Kötü	N 4	2	13	
		% 21,1%	10,5%	68,4%	
	Normal	N 30	37	139	

		%	14,6%	18,0%	67,5%	
Sağlık sorunlarının olması.	İyi	N	34	9	16	$X^2=0,480;$ $p>,05$
		%	57,6%	15,3%	27,1%	
	Kötü	N	11	3	5	
		%	57,9%	15,8%	26,3%	
	Normal	N	113	29	64	
		%	54,9%	14,1%	31,1%	
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	İyi	N	31	6	22	$X^2=7,311;$ $p>,05$
		%	52,5%	10,2%	37,3%	
	Kötü	N	7	7	5	
		%	36,8%	36,8%	26,3%	
	Normal	N	98	35	73	
		%	47,6%	17,0%	35,4%	
Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	İyi	N	15	8	36	$X^2=4,456;$ $p>,05$
		%	25,4%	13,6%	61,0%	
	Kötü	N	6	3	10	
		%	31,6%	15,8%	52,6%	
	Normal	N	36	24	146	
		%	17,5%	11,7%	70,9%	
Askerliğini tecil etme fırsatı vermesi.	İyi	N	26	7	26	$X^2=1,750;$ $p>,05$
		%	44,1%	11,9%	44,1%	
	Kötü	N	10	2	7	
		%	52,6%	10,5%	36,8%	
	Normal	N	99	15	92	
		%	48,1%	7,3%	44,7%	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	İyi	N	13	9	37	$X^2=13,834;$ $p<,05$
		%	22,0%	15,3%	62,7%	
	Kötü	N	3	5	11	
		%	15,8%	26,3%	57,9%	
	Normal	N	42	11	153	
		%	20,4%	5,3%	74,3%	

Tablo 4.4. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, kılık kıyafet serbestliği olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi, Sağlık sorunlarının olması, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi, askerliğini tecil etme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusunda ailesinin ekonomik durumu iyi olan öğrencilerin 13 (%22)'ünün katılmıyorum, 9 (%15,3)'unun kararsızım ve 37 (%62,7)'sinin katılıyorum dediği;

ailesinin ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin 3 (%15,8)'ünün katılmıyorum, 5 (%26,3)'inin kararsızım ve 11 (%57,9)'inin katılıyorum dediği; ailesinin ekonomik durumu normal olan öğrencilerin 42 (%20,4)'sinin katılmıyorum, 11 (%5,3)'inin kararsızım ve 153(%74,3)'ünün katılıyorum dediği görülmektedir. Ailesinin ekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusuna ailesinin ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

Tablo 4.5.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin kardeş sayılarına göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.5. MAÖL öğrencilerinin kardeş sayılarına göre MAÖL'ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Kardeş Sayısı	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	Kardeş yok - 1 kardeş	N 4 % 8,5%	5 10,6%	38 80,9%	X ² =21,528; p<,05
	2 kardeş	N 6 % 10,3%	9 15,5%	43 74,1%	
	3 kardeş	N 6 % 5,7%	9 8,6%	90 85,7%	
	4 ve üzeri kardeş	N 19 % 25,7%	11 14,9%	44 59,5%	
	Kardeş yok - 1 kardeş	N 1 % 2,1%	8 17,0%	38 80,9%	
	2 kardeş	N 5 % 8,6%	8 13,8%	45 77,6%	
	3 kardeş	N 17 % 16,2%	8 7,6%	80 76,2%	
	4 ve üzeri kardeş	N 5 % 6,8%	9 12,2%	60 81,1%	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	Kardeş yok - 1 kardeş	N 7 % 14,9%	7 14,9%	33 70,2%	X ² =10,986; p>,05
	2 kardeş	N 5 % 8,6%	9 15,5%	44 75,9%	
	3 kardeş	N 22 % 21,0%	16 15,2%	67 63,8%	
	4 ve üzeri kardeş	N 11 % 14,9%	6 8,1%	57 77,0%	
	Kardeş yok - 1 kardeş	N 7 % 14,9%	7 14,9%	33 70,2%	
	2 kardeş	N 5 % 8,6%	9 15,5%	44 75,9%	
	3 kardeş	N 22 % 21,0%	16 15,2%	67 63,8%	
	4 ve üzeri kardeş	N 11 % 14,9%	6 8,1%	57 77,0%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	Kardeş yok - 1 kardeş	N 7 % 14,9%	7 14,9%	33 70,2%	X ² =7,140; p>,05
	2 kardeş	N 5 % 8,6%	9 15,5%	44 75,9%	
	3 kardeş	N 22 % 21,0%	16 15,2%	67 63,8%	
	4 ve üzeri kardeş	N 11 % 14,9%	6 8,1%	57 77,0%	
	Kardeş yok - 1 kardeş	N 7 % 14,9%	7 14,9%	33 70,2%	
	2 kardeş	N 5 % 8,6%	9 15,5%	44 75,9%	
	3 kardeş	N 22 % 21,0%	16 15,2%	67 63,8%	
	4 ve üzeri kardeş	N 11 % 14,9%	6 8,1%	57 77,0%	
Tablo 4.5 devamı					
Kılık kıyafet serbestliği olması.	Kardeş yok - 1 kardeş	N 3 % 6,4%	6 12,8%	38 80,9%	X ² =5,823; p>,05

İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	2 kardeş	N	6	4	48	X²=7,799; p>,05
		%	10,3%	6,9%	82,8%	
	3 kardeş	N	19	11	75	
		%	18,1%	10,5%	71,4%	
	4 ve üzeri	N	12	8	54	
	kardeş	%	16,2%	10,8%	73,0%	
	Kardeş	N	5	3	39	
	yok - 1	%	10,6%	6,4%	83,0%	
	kardeş					
Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi.	2 kardeş	N	10	10	38	X²=9,993; p>,05
		%	17,2%	17,2%	65,5%	
	3 kardeş	N	12	18	75	
		%	11,4%	17,1%	71,4%	
	4 ve üzeri	N	7	7	60	
	kardeş	%	9,5%	9,5%	81,1%	
	Kardeş	N	8	8	31	
	yok - 1	%	17,0%	17,0%	66,0%	
	kardeş					
Sağlık sorunlarının olması.	2 kardeş	N	5	8	45	X²=11,860; p>,05
		%	8,6%	13,8%	77,6%	
	3 kardeş	N	18	17	70	
		%	17,1%	16,2%	66,7%	
	4 ve üzeri	N	15	20	39	
	kardeş	%	20,3%	27,0%	52,7%	
	Kardeş	N	22	6	19	
	yok - 1	%	46,8%	12,8%	40,4%	
	kardeş					
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	2 kardeş	N	34	5	19	X²=4,784; p>,05
		%	58,6%	8,6%	32,8%	
	3 kardeş	N	53	17	35	
		%	50,5%	16,2%	33,3%	
	4 ve üzeri	N	49	13	12	
	kardeş	%	66,2%	17,6%	16,2%	
	Kardeş	N	22	9	16	
	yok - 1	%	46,8%	19,1%	34,0%	
	kardeş					
Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	2 kardeş	N	30	5	23	X²=11,387; p>,05
		%	51,7%	8,6%	39,7%	
	3 kardeş	N	46	20	39	
		%	43,8%	19,0%	37,1%	
	4 ve üzeri	N	38	14	22	
	kardeş	%	51,4%	18,9%	29,7%	
	Kardeş	N	11	5	31	
	yok - 1	%	23,4%	10,6%	66,0%	
	kardeş					
Askerliği tecil etme fırsatı	2 kardeş	N	11	8	39	X²=8,814;
		%	19,0%	13,8%	67,2%	
	3 kardeş	N	20	6	79	
		%	19,0%	5,7%	75,2%	
	4 ve üzeri	N	15	16	43	
	kardeş	%	20,3%	21,6%	58,1%	

Tablo 4.5 devamı

Askerliği tecil etme fırsatı	Kardeş	N	17	7	23	X²=8,814;
-------------------------------------	--------	---	----	---	----	-----------------------------

vermesi.	yok - 1 kardeş	%	36,2%	14,9%	48,9%	$p>,05$
		N	29	5	24	
	2 kardeş	%	50,0%	8,6%	41,4%	
		N	47	10	48	
	3 kardeş	%	44,8%	9,5%	45,7%	
	4 ve üzeri kardeş	N	42	2	30	
		%	56,8%	2,7%	40,5%	
	Kardeş yok - 1 kardeş	N	11	2	34	
		%	23,4%	4,3%	72,3%	
	2 kardeş	N	11	4	43	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.		%	19,0%	6,9%	74,1%	$X^2=5,682;$ $p>,05$
	3 kardeş	N	18	14	73	
		%	17,1%	13,3%	69,5%	
	4 ve üzeri kardeş	N	18	5	51	
		%	24,3%	6,8%	68,9%	
	Kardeş yok - 1 kardeş	N	7	11	29	
		%	14,9%	23,4%	61,7%	
	2 kardeş	N	9	8	41	
		%	15,5%	13,8%	70,7%	
	3 kardeş	N	18	16	71	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.		%	17,1%	15,2%	67,6%	$X^2=4,947;$ $p>,05$
	4 ve üzeri kardeş	N	17	8	49	
		%	23,0%	10,8%	66,2%	

Tablo 4.5. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin kardeş sayılarına göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, kılık kıyafet serbestliği olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımla tanışma fırsatı vermesi, Sağlık sorunlarımla karşılaşma fırsatı vermesi, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi, askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusunda kardeşi olmayan veya 1 kardeşi olan öğrencilerin 4 (%8,5)'ünün katılmıyorum, 5 (%10,6)'ının kararsızım ve 38 (%80,9)'inin katılıyorum dediği; 2 kardeşi olan öğrencilerin 6 (%10,3)'ünün katılmıyorum, 9 (%15,5)'unun kararsızım ve 43 (%74,1)'ünün katılıyorum dediği; 3 kardeşi olan öğrencilerin 6 (%5,7)'ünün katılmıyorum, 9 (%8,6)'unun kararsızım ve 90 (%85,7)'inin katılıyorum dediği; 4 ve üzeri sayıda kardeşi olan öğrencilerin 19 (%25,7)'ünün katılmıyorum, 11

(%14,9)'inin kararsızım ve 44 (%59,5)'ünün katılıyorum dediği görülmektedir. Kardeş sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsat vermesi konusuna 4 ve üzeri sayıda kardeşi olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

Tablo 4.6.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.6. MAÖL öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre MAÖL'ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Büyüdüğü Yer	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	İl	N 19	27	141	X²=8,288; p>,05
	Merkezi	% 10,2%	14,4%	75,4%	
	İlçe	N 8	3	51	
		% 12,9%	4,8%	82,3%	
	Köy veya Kasaba	N 8	4	23	
		% 22,9%	11,4%	65,7%	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	İl	N 22	24	141	X²=7,064; p>,05
	Merkezi	% 11,8%	12,8%	75,4%	
	İlçe	N 5	3	54	
		% 8,1%	4,8%	87,1%	
	Köy veya Kasaba	N 1	6	28	
		% 2,9%	17,1%	80,0%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	İl	N 23	29	135	X²=11,546; p<,05
	Merkezi	% 12,3%	15,5%	72,2%	
	İlçe	N 12	3	47	
		% 19,4%	4,8%	75,8%	
	Köy veya Kasaba	N 10	6	19	
		% 28,6%	17,1%	54,3%	
Gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması.	İl	N 26	6	155	X²=9,743; p<,05
	Merkezi	% 13,9%	3,2%	82,9%	
	İlçe	N 6	2	54	
		% 9,7%	3,2%	87,1%	
	Köy veya Kasaba	N 10	3	22	
		% 28,6%	8,6%	62,9%	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	İl	N 23	17	147	X²=6,064; p>,05
	Merkezi	% 12,3%	9,1%	78,6%	
	İlçe	N 8	7	47	
		% 12,9%	11,3%	75,8%	
	Köy veya Kasaba	N 9	5	21	
		% 25,7%	14,3%	60,0%	

Tablo 4.6 devamı

İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	İl	N	20	21	146	$X^2=10,216;$ $p<,05$
	Merkezi	%	10,7%	11,2%	78,1%	
	İlçe	N	8	7	47	
	İlçe	%	12,9%	11,3%	75,8%	
	Köy veya Kasaba	N	6	10	19	
	Kasaba	%	17,1%	28,6%	54,3%	
	İl	N	35	37	115	
	Merkezi	%	18,7%	19,8%	61,5%	
Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımla tavsiye etmesi.	İlçe	N	7	10	45	$X^2=3,649;$ $p>,05$
	İlçe	%	11,3%	16,1%	72,6%	
	Köy veya Kasaba	N	4	6	25	
	Kasaba	%	11,4%	17,1%	71,4%	
	İl	N	105	33	49	
	Merkezi	%	56,1%	17,6%	26,2%	
	İlçe	N	35	4	23	
	İlçe	%	56,5%	6,5%	37,1%	
	Köy veya Kasaba	N	18	4	13	
	Kasaba	%	51,4%	11,4%	37,1%	
	İl	N	87	35	65	
	Merkezi	%	46,5%	18,7%	34,8%	
	İlçe	N	30	9	23	
	İlçe	%	48,4%	14,5%	37,1%	
Eydeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	Köy veya Kasaba	N	19	4	12	$X^2=1,650;$ $p>,05$
	Kasaba	%	54,3%	11,4%	34,3%	
	İl	N	40	21	126	
	Merkezi	%	21,4%	11,2%	67,4%	
	İlçe	N	7	9	46	$X^2=5,303;$ $p>,05$
	İlçe	%	11,3%	14,5%	74,2%	
	Köy veya Kasaba	N	10	5	20	
	Kasaba	%	28,6%	14,3%	57,1%	
	İl	N	90	20	77	
	Merkezi	%	48,1%	10,7%	41,2%	
	İlçe	N	25	3	34	
	İlçe	%	40,3%	4,8%	54,8%	
	Köy veya Kasaba	N	20	1	14	
	Kasaba	%	57,1%	2,9%	40,0%	
	İl	N	35	17	135	
	Merkezi	%	18,7%	9,1%	72,2%	
	İlçe	N	15	4	43	
	İlçe	%	24,2%	6,5%	69,4%	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	Köy veya Kasaba	N	8	4	23	$X^2=1,678;$ $p>,05$
	Kasaba	%	22,9%	11,4%	65,7%	
	İl	N	33	37	117	
	Merkezi	%	17,6%	19,8%	62,6%	
	İlçe	N	7	1	54	$X^2=20,395;$ $p<,05$
	İlçe	%	11,3%	1,6%	87,1%	
	Köy veya Kasaba	N	11	5	19	
	Kasaba	%	31,4%	14,3%	54,3%	

Tablo 4.6. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çocukluklarını geçirdiği yere göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, Derslerin akşam saatlerinde veya

hafta sonu olması, kılık kıyafet serbestliği olması, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımın tavsiye etmesi, Sağlık sorunlarımın olması, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi, askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi ve çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusunda il merkezinde büyüyen öğrencilerin 23 (%12,3)'ünün katılmıyorum, 29 (%15,5)'unun kararsızım ve 135 (%72,2)'inin katılıyorum dediği; ilçede büyüyen öğrencilerin 12 (%19,4)'sinin katılmıyorum, 3 (%4,8)'ünün kararsızım ve 47 (%75,8)'sinin katılıyorum dediği; köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin 10 (%28,6)'unun katılmıyorum, 6 (%17,1)'sinin kararsızım ve 19 (%54,3)'unun katılıyorum dediği görülmektedir. Çocukluğunu geçirdiği yere göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusuna köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konusunda il merkezinde büyüyen öğrencilerin 26 (%13,9)'sinin katılmıyorum, 6 (%3,2)'sinin kararsızım ve 155 (%82,9)'inin katılıyorum dediği; ilçede büyüyen öğrencilerin 6 (%9,7)'sinin katılmıyorum, 2 (%3,2)'sinin kararsızım ve 54 (%87,1)'ünün katılıyorum dediği; köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin 10 (%28,6)'unun katılmıyorum, 3 (%8,6)'ünün kararsızım ve 22 (%62,9)'sinin katılıyorum dediği görülmektedir. Çocukluğunu geçirdiği yere göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konusuna köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusunda il merkezinde büyüyen öğrencilerin 20 (%10,7)'sinin katılmıyorum, 21 (%11,2)'inin kararsızım ve 146 (%78,1)'sinin katılıyorum dediği; ilçede büyüyen öğrencilerin 8 (%12,9)'inin katılmıyorum, 7 (%11,3)'sinin kararsızım ve

47 (%75,8)'sinin katılıyorum dediği; köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin 6 (%17,1)'sinin katılmıyorum, 10 (%28,6)'unun kararsızım ve 19 (%54,3)'unun katılıyorum dediği görülmektedir. Çocukluğunu geçirdiği yere göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusuna köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusunda il merkezinde büyüyen öğrencilerin 33 (%17,6)'ünün katılmıyorum, 37 (%19,8)'sinin kararsızım ve 117 (%62,6)'sinin katılıyorum dediği; ilçede büyüyen öğrencilerin 7 (%11,3)'sinin katılmıyorum, 1 (%1,6)'inin kararsızım ve 54 (%87,1)'ünün katılıyorum dediği; köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin 11 (%31,4)'inin katılmıyorum, 5 (%14,3)'inin kararsızım ve 19 (%54,3)'unun katılıyorum dediği görülmektedir. Çocukluğunu geçirdiği yere göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusuna köy veya kasabada büyüyen öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

Tablo 4.7.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.7. MAÖL öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre MAÖL'ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Baba Eğitim Durumu	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	İlkokul	N 19	23	77	X ² =15,664; p<,05
		% 16,0%	19,3%	64,7%	
	Ortaokul	N 8	6	71	
		% 9,4%	7,1%	83,5%	
	Lise	N 5	3	51	
		% 8,5%	5,1%	86,4%	
	Üniversite	N 3	2	16	
		% 14,3%	9,5%	76,2%	

Tablo 4.7 devamı

Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	İlkokul	N	10	13	96	$X^2=9,221;$ $p>,05$
		%	8,4%	10,9%	80,7%	
	Ortaokul	N	11	8	66	
		%	12,9%	9,4%	77,6%	
	Lise	N	4	6	49	
		%	6,8%	10,2%	83,1%	
	Üniversite	N	3	6	12	
		%	14,3%	28,6%	57,1%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	İlkokul	N	21	14	84	$X^2=22,384;$ $p<,05$
		%	17,6%	11,8%	70,6%	
	Ortaokul	N	10	15	60	
		%	11,8%	17,6%	70,6%	
	Lise	N	4	8	47	
		%	6,8%	13,6%	79,7%	
	Üniversite	N	10	1	10	
		%	47,6%	4,8%	47,6%	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	İlkokul	N	19	9	91	$X^2=6,997;$ $p>,05$
		%	16,0%	7,6%	76,5%	
	Ortaokul	N	9	11	65	
		%	10,6%	12,9%	76,5%	
	Lise	N	6	7	46	
		%	10,2%	11,9%	78,0%	
	Üniversite	N	6	2	13	
		%	28,6%	9,5%	61,9%	
İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	İlkokul	N	22	18	79	$X^2=24,696;$ $p<,05$
		%	18,5%	15,1%	66,4%	
	Ortaokul	N	6	6	73	
		%	7,1%	7,1%	85,9%	
	Lise	N	4	6	49	
		%	6,8%	10,2%	83,1%	
	Üniversite	N	2	8	11	
		%	9,5%	38,1%	52,4%	
Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi.	İlkokul	N	20	19	80	$X^2=4,836;$ $p>,05$
		%	16,8%	16,0%	67,2%	
	Ortaokul	N	13	22	50	
		%	15,3%	25,9%	58,8%	
	Lise	N	9	8	42	
		%	15,3%	13,6%	71,2%	
	Üniversite	N	4	4	13	
		%	19,0%	19,0%	61,9%	
Sağlık sorunlarının olması.	İlkokul	N	67	14	38	$X^2=4,271;$ $p>,05$
		%	56,3%	11,8%	31,9%	
	Ortaokul	N	49	15	21	
		%	57,6%	17,6%	24,7%	
	Lise	N	32	10	17	
		%	54,2%	16,9%	28,8%	
	Üniversite	N	10	2	9	
		%	47,6%	9,5%	42,9%	
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	İlkokul	N	60	15	44	$X^2=4,893;$ $p>,05$
		%	50,4%	12,6%	37,0%	
	Ortaokul	N	38	18	29	
		%	44,7%	21,2%	34,1%	
	Lise	N	26	13	20	
		%	44,1%	22,0%	33,9%	
	Üniversite	N	12	2	7	
		%	57,1%	9,5%	33,3%	

Tablo 4.7 devamı

Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	İlkokul	N	29	15	75	X²=9,854; p>,05
		%	24,4%	12,6%	63,0%	
	Ortaokul	N	11	12	62	
		%	12,9%	14,1%	72,9%	
	Lise	N	9	7	43	
		%	15,3%	11,9%	72,9%	
	Üniversite	N	8	1	12	
		%	38,1%	4,8%	57,1%	
Askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi.	İlkokul	N	64	8	47	X²=11,443; p>,05
		%	53,8%	6,7%	39,5%	
	Ortaokul	N	34	8	43	
		%	40,0%	9,4%	50,6%	
	Lise	N	22	7	30	
		%	37,3%	11,9%	50,8%	
	Üniversite	N	15	1	5	
		%	71,4%	4,8%	23,8%	
Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	İlkokul	N	29	11	79	X²=13,555; p<,05
		%	24,4%	9,2%	66,4%	
	Ortaokul	N	9	4	72	
		%	10,6%	4,7%	84,7%	
	Lise	N	13	7	39	
		%	22,0%	11,9%	66,1%	
	Üniversite	N	7	3	11	
		%	33,3%	14,3%	52,4%	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	İlkokul	N	27	23	69	X²=16,632; p<,05
		%	22,7%	19,3%	58,0%	
	Ortaokul	N	9	10	66	
		%	10,6%	11,8%	77,6%	
	Lise	N	7	8	44	
		%	11,9%	13,6%	74,6%	
	Üniversite	N	8	2	11	
		%	38,1%	9,5%	52,4%	

Tablo 4.7. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, kılık kıyafet serbestliği olması, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi, Sağlık sorunlarının olması, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi ve askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsat vermesi konusunda babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin 19 (%16)'unun katılmıyorum, 23 (%19,3)'ünün kararsızım ve 77 (%64,7)'sinin katılıyorum dediği; babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin 8 (%9,4)'inin katılmıyorum, 6 (%7,1)'sının kararsızım ve 71 (%83,5)'inin katılıyorum dediği; babası lise mezunu olan öğrencilerin 5

(%8,5)'inin katılmıyorum, 3 (%5,1)'ünün kararsızım ve 51 (%86,4)'inin katılıyorum dediği; babası üniversite mezunu olan öğrencilerin 3 (%14,3)'ünün katılmıyorum, 2 (%9,5)'sinin kararsızım ve 16 (%76,2)'sının katılıyorum dediği görülmektedir. Babalarının eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsat vermesi konusuna babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusunda babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin 21 (%17,6)'inin katılmıyorum, 14 (%11,8)'ünün kararsızım ve 84 (%70,6)'ünün katılıyorum dediği; babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin 10 (%11,8)'unun katılmıyorum, 15 (%17,6)'inin kararsızım ve 60 (%70,6)'inin katılıyorum dediği; babası lise mezunu olan öğrencilerin 4 (%6,8)'ünün katılmıyorum, 8 (%13,6)'inin kararsızım ve 47 (%79,9)'sinin katılıyorum dediği; babası üniversite mezunu olan öğrencilerin 10 (%47,6)'unun katılmıyorum, 1 (%4,8)'inin kararsızım ve 10 (%47,6)'unun katılıyorum dediği görülmektedir. Babalarının eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi konusuna babası üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusunda babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin 22 (%18,5)'sinin katılmıyorum, 18 (%15,1)'inin kararsızım ve 79 (%66,4)'unun katılıyorum dediği; babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin 6 (%7,1)'sının katılmıyorum, 6 (%7,1)'sının kararsızım ve 73 (%85,9)'ünün katılıyorum dediği; babası lise mezunu olan öğrencilerin 4 (%6,8)'ünün katılmıyorum, 6 (%10,2)'sının kararsızım ve 49 (%83,1)'unun katılıyorum dediği; babası üniversite mezunu olan öğrencilerin 2 (%9,5)'sinin katılmıyorum, 8 (%38,1)'inin kararsızım ve 11 (%52,4)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Babalarının eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin

tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusuna babası üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusunda babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin 29 (%24,4)'unun katılmıyorum, 11 (%9,2)'inin kararsızım ve 79 (%66,4)'unun katılıyorum dediği; babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin 9 (%10,6)'unun katılmıyorum, 4 (%4,7)'ünün kararsızım ve 72 (%84,7)'sinin katılıyorum dediği; babası lise mezunu olan öğrencilerin 13 (%22)'ünün katılmıyorum, 7 (%11,9)'sinin kararsızım ve 39 (%66,1)'unun katılıyorum dediği; babası üniversite mezunu olan öğrencilerin 7 (%33,3)'sinin katılmıyorum, 3 (%14,3)'ünün kararsızım ve 11 (%52,4)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Babalarının eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusuna babası üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusunda babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin 27 (%22,7)'inin katılmıyorum, 23 (%19,3)'ünün kararsızım ve 69 (%58)'unun katılıyorum dediği; babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin 9 (%10,6)'unun katılmıyorum, 10 (%11,8)'unun kararsızım ve 66 (%77,6)'sinin katılıyorum dediği; babası lise mezunu olan öğrencilerin 7 (%11,9)'sinin katılmıyorum, 8 (%13,6)'inin kararsızım ve 44 (%74,6)'ünün katılıyorum dediği; babası üniversite mezunu olan öğrencilerin 8 (%38,1)'inin katılmıyorum, 2 (%9,5)'sinin kararsızım ve 11 (%52,4)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Babalarının eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusuna babası üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

Tablo 4.8.'te Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4.8. MAÖL öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre MAÖL'ni tercih etme nedenlerine ilişkin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Tercih Nedenleri	Anne Eğitim Durumu	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	X ²
Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	İlkokul	N 24	27	115	X²=13,229; p<,05
		% 14,5%	16,3%	69,3%	
	Ortaokul	N 7	4	45	
		% 12,5%	7,1%	80,4%	
	Lise	N 2	2	47	
		% 3,9%	3,9%	92,2%	
	Üniversite	N 2	1	8	
		% 18,2%	9,1%	72,7%	
Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	İlkokul	N 13	18	135	X²=16,101; p<,05
		% 7,8%	10,8%	81,3%	
	Ortaokul	N 8	5	43	
		% 14,3%	8,9%	76,8%	
	Lise	N 7	5	39	
		% 13,7%	9,8%	76,5%	
	Üniversite	N 0	5	6	
		% 0,0%	45,5%	54,5%	
Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	İlkokul	N 24	23	119	X²=9,803; p>,05
		% 14,5%	13,9%	71,7%	
	Ortaokul	N 8	5	43	
		% 14,3%	8,9%	76,8%	
	Lise	N 8	8	35	
		% 15,7%	15,7%	68,6%	
	Üniversite	N 5	2	4	
		% 45,5%	18,2%	36,4%	
Kılık kıyafet serbestliği olması.	İlkokul	N 25	15	126	X²=8,214; p>,05
		% 15,1%	9,0%	75,9%	
	Ortaokul	N 6	5	45	
		% 10,7%	8,9%	80,4%	
	Lise	N 5	7	39	
		% 9,8%	13,7%	76,5%	
	Üniversite	N 4	2	5	
		% 36,4%	18,2%	45,5%	
İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	İlkokul	N 25	21	120	X²=15,287; p<,05
		% 15,1%	12,7%	72,3%	
	Ortaokul	N 6	6	44	
		% 10,7%	10,7%	78,6%	
	Lise	N 2	6	43	
		% 3,9%	11,8%	84,3%	
	Üniversite	N 1	5	5	
		% 9,1%	45,5%	45,5%	

Tablo 4.8 devamı

Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımla tavsiye etmesi.	İlkokul	N 23	25	118	X²=16,709; p<,05
	Ortaokul	% 13,9%	15,1%	71,1%	
		N 13	7	36	

Sağlık sorunlarımın olması.	Lise	%	23,2%	12,5%	64,3%	X²=7,015; p>,05
		N	8	16	27	
	Üniversite	%	15,7%	31,4%	52,9%	
		N	2	5	4	
	İlkokul	%	18,2%	45,5%	36,4%	
		N	94	26	46	
	Ortaokul	%	56,6%	15,7%	27,7%	
		N	31	8	17	
	Lise	%	55,4%	14,3%	30,4%	
		N	29	7	15	
	Üniversite	%	56,9%	13,7%	29,4%	
		N	4	0	7	
Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	İlkokul	%	36,4%	0,0%	63,6%	X²=8,752; p>,05
		N	81	29	56	
	Ortaokul	%	48,8%	17,5%	33,7%	
		N	32	7	17	
	Lise	%	57,1%	12,5%	30,4%	
		N	18	12	21	
	Üniversite	%	35,3%	23,5%	41,2%	
		N	5	0	6	
	İlkokul	%	45,5%	0,0%	54,5%	
		N	33	19	114	
	Ortaokul	%	19,9%	11,4%	68,7%	
		N	10	7	39	
Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	Lise	%	17,9%	12,5%	69,6%	X²=5,354; p>,05
		N	9	8	34	
	Üniversite	%	17,6%	15,7%	66,7%	
		N	5	1	5	
	İlkokul	%	45,5%	9,1%	45,5%	
		N	31	35	100	
	Ortaokul	%	18,7%	21,1%	60,2%	
		N	8	2	46	
	Lise	%	14,3%	3,6%	82,1%	
		N	7	4	40	
	Üniversite	%	13,7%	7,8%	78,4%	
		N	5	2	4	
Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	İlkokul	%	45,5%	18,2%	36,4%	X²=21,885; p<,05
		N	31	35	100	
	Ortaokul	%	18,7%	21,1%	60,2%	
		N	8	2	46	
	Lise	%	14,3%	3,6%	82,1%	
		N	7	4	40	
	Üniversite	%	13,7%	7,8%	78,4%	
		N	5	2	4	
	İlkokul	%	45,5%	18,2%	36,4%	
		N	31	35	100	
	Ortaokul	%	18,7%	21,1%	60,2%	
		N	8	2	46	

Tablo 4.8. incelendiğinde Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, kılık kıyafet serbestliği olması, Sağlık sorunlarımın olması, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi ve arkadaş edinme fırsatı vermesi konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsat vermesi konusunda annesi ilköğretim mezunu olan öğrencilerin 24 (%14,5)'ünün katılmıyorum, 27 (%16,3)'sinin kararsızım ve 115 (%69,3)'inin katılıyorum dediği; annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin 7 (%12,5)'sinin katılmıyorum, 4 (%7,1)'ünün kararsızım ve 45 (%80,4)'inin katılıyorum dediği; annesi lise mezunu olan öğrencilerin 2 (%3,9)'sinin katılmıyorum, 2 (%3,9)'sinin kararsızım ve 47 (%92,2)'sinin katılıyorum

dediği; annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin 2 (%18,2)'sinin katılmıyorum, 1 (%9,1)'inin kararsızım ve 8 (%72,7)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Annelerinin eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsat vermesi konusuna annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, derslerin akşam saatlerinde veya haftasonu olması konusunda annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin 13 (%7,8)'ünün katılmıyorum, 18 (%10,8)'inin kararsızım ve 135 (%81,3)'inin katılıyorum dediği; annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin 8 (%14,3)'inin katılmıyorum, 5 (%8,9)'inin kararsızım ve 43 (%76,8)'ünün katılıyorum dediği; annesi lise mezunu olan öğrencilerin 7 (%13,7)'sinin katılmıyorum, 5 (%9,8)'inin kararsızım ve 39 (%76,5)'unun katılıyorum dediği; annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin 5 (%45,5)'inin kararsızım ve 6 (%54,5)'sının katılıyorum dediği görülmektedir. Annelerinin eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması konusuna annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusunda annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin 25 (%15,1)'inin katılmıyorum, 21 (%12,7)'inin kararsızım ve 120 (%72,3)'sinin katılıyorum dediği; annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin 6 (%10,7)'sının katılmıyorum, 6 (%10,7)'sının kararsızım ve 44 (%78,6)'ünün katılıyorum dediği; annesi lise mezunu olan öğrencilerin 2 (%3,9)'sinin katılmıyorum, 6 (%11,8)'sının kararsızım ve 43 (%84,3)'ünün katılıyorum dediği; annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin 1 (%9,1)'inin katılmıyorum, 5 (%45,5)'inin kararsızım ve 5 (%45,5)'inin katılıyorum dediği görülmektedir. Annelerinin eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin işyerinde çalışabilmek için meslek

lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi konusuna annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi konusunda annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin 23 (%13,9)'ünün katılmıyorum, 25 (%15,1)'inin kararsızım ve 118 (%71,1)'inin katılıyorum dediği; annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin 13 (%23,2)'ünün katılmıyorum, 7 (%12,5)'sinin kararsızım ve 36 (%64,3)'sının katılıyorum dediği; annesi lise mezunu olan öğrencilerin 8 (%15,7)'inin katılmıyorum, 16 (%31,4)'sının kararsızım ve 27 (%52,9)'sinin katılıyorum dediği; annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin 2 (%18,2)'sinin katılmıyorum, 5 (%45,5)'inin kararsızım ve 4 (%36,4)'ünün katılıyorum dediği görülmektedir. Annelerinin eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi konusuna annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

MAÖL'ü tercih nedenlerinin, öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusunda annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin 31 (%18,7)'inin katılmıyorum, 35 (%21,1)'inin kararsızım ve 100 (%60,2)'ünün katılıyorum dediği; annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin 8 (%14,3)'inin katılmıyorum, 2 (%3,6)'sinin kararsızım ve 46 (%46,1)'sının katılıyorum dediği; annesi lise mezunu olan öğrencilerin 7 (%13,7)'sinin katılmıyorum, 4 (%7,8)'ünün kararsızım ve 40 (%78,4)'ının katılıyorum dediği; annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin 5 (%45,5)'inin katılmıyorum, 2 (%18,2)'sinin kararsızım ve 4 (%36,4)'ünün katılıyorum dediği görülmektedir. Annelerinin eğitim durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin tercihleri arasında istatistiksel olarak ,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin MAÖL'ü tercih nedenlerinin öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konusuna annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin daha az katıldığı söylenebilir.

TARTIŞMA ve YORUM

Bu başlık altında araştırmada elde edilen sonuçlar ilgili literatür çerçevesinde tartışılmış, sonuçların nedenleri üzerinde durulmuştur

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre dağılımına (tablo 3.1) bakıldığında, erkek öğrencilerin çok daha fazla olduğu görülüyor. Bu bulgu Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı MAÖL için 2015-2016 aktif öğrenci sayılarının cinsiyet aralığına göre dağılımı verileriyle paralellik gösteriyor. Eğer İmam Hatip Liseleri de bu dağılıma katılırsa bu defa kız öğrenci sayısının erkek öğrenci sayısından fazla olduğu görülecektir. Bu bulgu ise Yılmaz (2009), tarafından yapılan araştırmayla paralellik göstermektedir. Bayan öğrencilerin İmam Hatip Liseleri hariç diğer Meslek Liselerini az tercih etmelerinin nedeni bu okullardaki bölümlerin derslerinin çoğunun fiziki olarak yoğun işçilik gerektirmesi ve bazı bölümlerin atölye ve laboratuvar malzemelerinin tehlikeli olması olabilir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin yaşlarına göre dağılımına (tablo 3.2) bakıldığında, öğrencilerin çok büyük çoğunluğunun 19 yaşından küçük olduğu, ikinci büyük yaş aralığının ise 20-24 yaş arası olduğu görülmektedir. Bu bulgu Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı MAÖL için 2015-2016 aktif öğrenci sayılarının yaş aralığına göre dağılımı verileriyle adlı tabloya paralellik gösteriyor. Görülmektedir ki yaş ilerledikçe öğrenci sayısı düşmüştür. Yaş ilerledikçe zihinsel yorgunluk, yaşamını idame etmek için çalışmak zorunda kalmak, evlenmek v.b. öğrenci sayısındaki bu azalışın sebepleri olabilir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin medeni durumlarına göre dağılımına (tablo 3.3) bakıldığında çoğunluğun bekar öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Bu bulgu Sarıhan (2010), tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Evli olan öğrencilerin derslere devamı daha zordur çünkü hem evin geçimini sağlamak hem de ev içinde anne/babalık ve karı/kocalık rolleri vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çalışma durumlarına göre dağılımına (Tablo 3.4) bakıldığında öğrencilerin % 56'sının çalıştığı görülür. Bu bulgu Yavuz (2014), tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla zıtlık göstermektedir ama Yılmaz (2009) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin yaşlarına göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması, kılık kıyafet serbestliği olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Yaş gruplarına göre 19 yaşa kadar olan öğrencilerin en çok katıldığı örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi (%86,7) seçeneğidir. Bu sonuca göre bu yaş grubundakilerin çoğunun örgün eğitimde okuma hakkı kalmadığı için, hemen ara vermeden okul hayatlarına devam etmek istedikleri için MAÖL'ni kendi istekleriyle tercih etmiş olabilirler. 19 yaşa kadar olan öğrencilerin en çok katılmadıkları ise evdeki ortamdan uzaklaşabilme seçeneğidir. Bu sonuç ise bize bu yaş gruplarıyla ev ortamı arasında herhangi bir sorun olmadığını göstermektedir. 20-24 yaş arası öğrencilerin en çok katıldığı iki seçenek vardır. Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi ve gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması seçenekleri aynı oranda (% 86,5) tercih edilmiştir. Bu sonuca göre bu yaş grubundaki öğrencilerin çoğu hem işte çalışıp hem okumak istemişlerdir. 20-24 yaş arası öğrencilerin en çok katılmadıkları ise askerliğini tecil etme fırsatı vermesi (%53,8) seçeneğidir. Bu sonuca göre 20-24 yaş arası öğrencilerin yarıdan fazlasının askerlikle ilgili bir sıkıntısı yok. 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin en çok katıldıkları gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması (%56,8) seçeneğidir. Bu sonuca göre bu yaş grubundaki öğrencilerin yarıdan fazlası hem çalışıp hem okuyor olabilir. 25 yaş ve üzeri olan öğrencilerin ise en çok katılmadığı evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi (%81,1) seçeneğidir. Bu sonuca göre bu yaş grubunun büyük çoğunluğu evde bulundukları ortamdan çeşitli sebeplerle memnunlar veya ev ortamıyla ilgili çeşitli görev ve sorumlulukları var.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, askerliğini tecil etme fırsatı vermesi, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, sağlık sorunlarının olması ve çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Erkek öğrencilerin büyük çoğunluğu (79,5) mesleki açık öğretim liselerini örgün eğitimde okuma hakkı verdiği için tercih etmektedirler.. Bu sonuca göre erkek öğrenciler çeşitli sebeplerle örgün eğitimden ayrılmak zorunda kalmıştır. Erkek öğrencilerin en çok katılmadığı sağlık sorunlarının olması (%55,2) seçeneğidir. Bu sonuca göre erkek öğrencilerin çoğunun herhangi bir sağlık sorunu yoktur. Bayan öğrencilerin en çok katıldığı çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi (%82,2) seçeneğidir. Bu sonuca göre bayan öğrenciler çevre baskısından kurtulmak için MAÖL’ni tercih etmiş olabilir. Bayan öğrencilerin doğal olarak hiç katılmadığı, askerliğini tecil etme fırsatı vermesi (%100) seçeneğidir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çalışma durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi ve gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Bir işte çalışan ve çalışmayan öğrencilerin en çok katıldığı, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması (%87,4), (%73,6) seçeneğidir. Bu sonuca göre öğrenciler için bu seçenek ister iş sahibi olsun ister olmasın çok önemli. İş sahibi olmayan öğrenciler istedikleri zaman çalışabilmelerine zaman olarak imkan sağladığı için bu seçeneği önemli görmüş olabilir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, sadece çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Bu sonuca göre MAÖL öğrencilerinin önemli bir bölümünü ailelerinin ekonomik durumu normal olan öğrenciler oluşturmaktadır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin kardeş sayılarına göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, sadece örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Bu sonuca göre MAÖL öğrencilerinin 3 kardeşli olanlarının örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi seçeneğine %85,7 gibi bir yüzdeyle katıldığı görülmektedir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Çocukluğunu il merkezinde, ilçede veya köy/kasabada geçiren öğrencilerin en çok katıldığı gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması seçeneğidir. Bu sonuca göre gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması seçeneği her grup için önemlidir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Babasının eğitimi lise ve üniversite düzeyinde olan öğrenciler en çok örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi (%86,4), (%76,2) seçeneğine katılmıştır. Bu sonuca göre babalarının yönlendirmesi sonucu öğrenciler okul hayatlarını ara vermeden devam ettirmiş olabilirler. Babasının eğitimi ilkököl düzeyinde olan öğrenciler en çok, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi (%70,6) seçeneğine katılmıştır. Bu sonuca göre ilkököl mezunu babaların çocuğu olan öğrenciler için sadece meslek dersleri önemlidir. Babasının eğitimi ortaokul düzeyinde olan öğrenciler en çok, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi (%85,9) seçeneğine katılmıştır. Bu sonuca göre ortaokul mezunu babaların çocuğu olan öğrenciler meslek lisesi diplomasına çok önem vermektedir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır. Annelerinin eğitimi lise ve üniversite düzeyinde olan öğrenciler en çok örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi (%92,2), (%72,7) seçeneğine

katılmıştır. Bu sonuca göre annelerinin yönlendirmesi sonucu öğrenciler okul hayatlarını ara vermeden devam ettirmiş olabilirler. Bu sonuç babalarının eğitimi lise ve üniversite olan öğrenciler içinde aynıdır. Annelerinin eğitimi ilkokul düzeyinde olan öğrenciler en çok, derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması (%81,3) seçeneğine katılmıştır. Annelerinin eğitimi ortaokul düzeyinde olan öğrenciler en çok, öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması (%82,1) seçeneğine katılmıştır. Bu sonuca göre ortaokul mezunu annelerin çocuğu olan öğrenciler için öğrenci sayısının az olması okul yaşantıları ve başarıları için önemlidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Bu başlık altında araştırma sonunda elde edilen sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

Tablo 6.1. MAÖL öğrencilerinin MAÖL’ni tercih nedenlerinin dağılımı

	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1-Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.	35	12,3	34	12	215	75,7	284	100
2-Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.	28	9,9	33	11,6	223	78,5	284	100
3-Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.	45	15,8	38	13,4	201	70,8	284	100
4-Gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması.	42	14,8	11	3,9	231	81,3	284	100
5-Kılık kıyafet serbestliği olması.	40	14,1	29	10,2	215	75,7	284	100
6-İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.	34	12	38	13,4	212	74,6	284	100
7-Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımla tavsiye etmesi.	46	16,2	53	18,7	185	65,1	284	100
8-Sağlık sorunlarımla ilgili olması.	158	55,6	41	14,4	85	29,9	284	100
9-Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.	136	47,9	48	16,9	100	35,2	284	100
10-Arkadaş edinme fırsatı vermesi.	57	20,1	35	12,3	192	67,6	284	100
11-Askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi.	135	47,5	24	8,5	125	44	284	100
12-Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.	58	20,4	25	8,8	201	70,8	284	100
13-Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.	51	18	43	15,1	190	66,9	284	100
14-Açık cezaevinde hükümlü olanlara eğitim imkanı sunması.	275	96,8	0	0	9	3,2	284	100

Tablo 6.1. incelendiğinde ankete katılan 284 öğrencinin MAÖL’ni tercih etmelerinin en önemli nedenlerinin sırasıyla gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması (%81,3), derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması (78,5), örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi (%75,7) ve kılık kıyafet serbestliği olması (%75,7) olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara bakıldığında öğrencilerin çoğunun gündüzleri bir işte çalıştığı veya çalışmaya niyetli olduğu, derslerin de akşamları veya hafta sonu olmasının öğrencilere işte çalışma imkanı verdiği ve kılık kıyafet serbestliği

ile işten hemen çıktıktan sonra aynı kıyafetlerle okula gelebilmeleri imkanı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin en fazla katılmadıkları nedenler ise sırasıyla açık cezaevinde hükümlü olanlara eğitim imkanı sunması (%96,8), sağlık sorunlarının olması (%55,6), evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi (47,9) ve askerliğini tecil etme fırsatı vermesi (%47) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin en kararsız olduğu seçeneklerin ise sırasıyla Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarının tavsiye etmesi (%18,7), evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi (%16,9) ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması (%15,1) olduğu görülmektedir.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin yaşlarına göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması, kılık kıyafet serbestliği olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi, arkadaş edinme fırsatı vermesi, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, askerliğini tecil etme fırsatı vermesi, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, sağlık sorunlarının olması ve çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çalışma durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi ve gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin ailelerinin ekonomik durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, sadece çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin kardeş sayılarına göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, sadece örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin çocukluğunu geçirdiği yere göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Mesleki Açık Öğretim Lisesi öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna göre bu okulu tercih etme nedenleri boyutunda, örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi, derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması, işyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımla tavsiye etmesi ve öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması konularında gruplar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

6.2. Öneriler

Öğrenimine çeşitli sebeplerle devam edemeyen öğrenciler için MAÖL'nin bir meslek edinmede veya lise diploması almada ikinci bir şans olduğu kayıt yaptıran öğrencilere dönem başında bir seminerle, kayıt yaptırmamış veya kayıt yaptırmaya henüz karar verememiş öğrenci adaylarına internet üzerinden, gazetelerden veya televizyon üzerinden açıkça anlatılmalıdır.

Öğrencilerin çoğunluğunun erkek olduğu görülmüştür. Bayan öğrenci sayısını arttırmak için çalışmalar yapması ve bayan öğrenci adaylarının bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

MAÖL öğrencilerinin büyük çoğunluğunun 19 yaş ve altındaki yaşlarda olduğu görülmüştür. Yaşları yüksek olan öğrenciler için ayrı sınıflar açılır ve gerekli bilgilendirmeler yapılırsa yüksek yaşlı olan öğrenci adayları MAÖL'ne daha fazla kayıt yaptırabilirler.

MAÖL öğrencilerinin motivasyonlarını canlı tutmak için belirli aralıklarla öğrencilerden görüş ve istek alınabilir ve bu istekler değerlendirilebilir.

Derslerdeki devamsızlık yapabilme sınırı arttırılarak çalışan öğrencilere kolaylık sağlanabilir, böylece devamsızlıktan kalan ve bu yüzden okulu bırakan öğrencilerin derse devamı sağlanabilir.

Örgün eğitimdeki öğrencilerin gelişimi için yapılan sosyal etkinlikler gibi etkinlikler MAÖL öğrencileri içinde yapılabilir.

Ekonomik durumu kötü olan öğrenciler okuldaki döner sermaye çalışmalarında kullanılarak onlara gerekli destek verilebilir. Ayrıca ekonomik destek için burs veya kredi verilebilir.

MAÖL’nde zaman zaman görülen disiplinsizlik için önlem olarak güvenlik personeli çalıştırılabilir.

MAÖL öğrencilerinin kullanabilmesi için okullardaki bilgisayar atölyeleri kullanıma sunulabilir.

Örgün eğitimdeki gibi MAÖL öğrencilerine de rehberlik hizmeti sağlanabilir.

MAÖL öğrencilerinin sektörle buluşmaları sağlanabilir veya sektörden öğrencilerin ufkunu açacak toplantılar, seminerler için yardım alınabilir.

MAÖL’nde açılacak bölümler okulun bulunduğu ilin elaman ihtiyaçlarına göre belirlenebilir.

KAYNAKÇA

- 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, T.C. Resmi Gazete, 24 Haziran 1973, sayı:14574.
- Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, T.C. Resmi Gazete, 14 Aralık 2005, sayı:26023.
- Adıyaman, Z. (2002). Uzaktan Eğitimle Yabancı Dil Eğitimi, *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 1, 92-97.
- Alkan, C. , Doğan, H. & Sezgin, S. İ. (2001). *Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları*, Ankara: Nobel Yayınları.
- AÖL (Açık Öğretim Lisesi)(2016). Okulumuz. <http://aol.meb.gov.tr/?q=blog/okulumuz>. Erişim tarihi: 25.10. 2016.
- Barutçugil, İ. (2002). *Eğitiminin eğitimi*, İstanbul: Kariyer Yayınları.
- Bulut, F. (1996). *Okulöncesi Öğretmen Ana Baba El Kitabı*. Ankara: Anıl Matbacılık.
- Büyükoztürk, Ş. (2013). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2014). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Süresince Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çetiner, M.H. , Gencel, Ç. ve Erten, Y.M. (2004). *İnternete Dayalı Uzaktan Eğitim ve Çoklu Ortam Uygulamaları*, Ankara: ODTÜ Enformatik Enstitüsü.
- Demir,E. Ve Şen, H.Ş. (2009). *Cumhuriyet Dönemi Mesleki ve Teknik Eğitim Reformları*. Ege Eğitim Dergisi, 2009(10);54
- Demiray, E. (2013). Uzaktan Eğitim Ve Kadın Eğitiminde Uzaktan Eğitimin Önemi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 155-168.
- Duman, A. (2003). *Bazı Eğitim Bilimi Kavramlarına İlişkin Genel Bir Değerlendirme*. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2003(10);7

- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*, Ankara: Yelken Tepe Yayınları.
- Hakan, A. (1998). *Eğitim Sorunlarının Çözümünde Açık Öğretim*, Eğitim Bilimlerinde Yenilikler. T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1016
- Karasar, N.(1984). *Bilimsel Araştırma Metodu*. Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegema Yay.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegema Yay.
- Kıncal,R.Y.(1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Erzurum:Eser Ofset 2.Basım.
- Kolat, A. (1993). *E-öğrenme Kılavuzu*, Ankara: Türkiye Bilişim Vakfı Yayınları.
- Kuş, E. (2008). *Nitel-Nitel Araştırma Teknikleri*. Ankara: Anı Yayınları.
- MAÖL (Mesleki Açık Öğretim Lisesi)(2016). Okulumuz.
<http://maol.meb.gov.tr/blog/okulumuz>. Erişim tarihi: 27.10.2016.
- MEB (2014). Türkiye Mesleki Ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi Ve Eylem Planı 2014-2018.
- Mesleki Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği, T.C. Resmi Gazete, 24 Aralık 2005, sayı:26033.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1982). *Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR)*, Ankara: Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.
- Önder, N. K. (1992). *Öğretimde Program İlke ve Yöntemler*, İstanbul : 4.Basım.
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Güncel Durumu, Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi INES Journal, 5, 376-394.
- Peker, Ö. (1989). *Yönetici eğitimi*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.

- Sarıhan, Ş. (2010). *Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki Öğrenci hizmetlerinin Etkililiği Konusunda Öğrenci Görüşleri (Ankara İli Örneği)*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Sevindik, T., Kayışlı, K., ve Ünlükahraman, O. (2012). Web Tabanlı Eğitimde Veri Madenciliği. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 3(3), 183-193.
- Sezgin, İ. (1999), *16. Milli Eğitim Şurası: Konuşmalar, Görüşler, Kararlar ve Raporlar*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Turan, K. (1992), *Mesleki Teknik Eğitimin Gelişmesi ve Mehmet Rüştü Uzel*, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Tutum, C. (1979). *Personel Yönetimi*, Ankara:Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayın No:179.
- Uluğ, F. (1995). *Ortaöğretim İçin Bir Uzaktan Eğitim Modeli: Açık Öğretim Lisesi*, Milli Eğitim Dergisi, 1995(11)
- Uluğ, F. ve Kaya, Z. (1997). *Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla İlköğretim*. Ankara: Uzaktan Eğitim Vakfı.
- Uşun:(2006). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yavuz, H. (2014). *Mesleki Açık Öğretim Lisesi Öğrencilerinin Sunulan Hizmetlerinin Etkililiği Konusunda Görüşleri Ve Motivasyon Düzeyleri*. Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan:(2014). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H.(2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yay.
- Yılmaz, E. (2009). *Açık Öğretim Lisesi ve Mesleki Açık Öğretim Lisesi Öğrencilerinin İnsani Değer Profillerinin Karşılaştırılması (İstanbul İli Örneği)*. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Yılmaz, N. (2005). *Türkiye’de Okulöncesi Eğitimi*. M. Sevinç, (Ed.), *Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, s. 12-17. İstanbul: Morpa Yayınları.

Yörük, S., Dikici, A., ve Uysal, A.(2002), *Bilgi toplumu Ve Türkiye’de Mesleki eğitim*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimleri Dergisi, 2002;303

EKLER

EK 1: Anket Formu

Yaşınız:

Cinsiyetiniz: () Bay () Bayan

Medeni Durumunuz: () Bekar () Evli () Dul

Bir işte çalışıyor musunuz? () Evet () Hayır

Ailenizin ekonomik durumu nedir? () Kötü () Normal () İyi

Annenizin eğitim durumu nedir? () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite
() Yüksek lisans ve doktora () Okuma ve yazması var () Okuma ve yazması yok

Babanızın eğitim durumu nedir? () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite
() Yüksek lisans ve doktora () Okuma ve yazması var () Okuma ve yazması yok

Kardeş sayınız nedir? () Kardeşim yok () 1 Kardeş () 2 Kardeş () 3 Kardeş
() 4 Kardeş () 5 ve Daha fazla kardeş

Çocukluğunuzu geçirdiğiniz yerleşim birimi nedir?

() İl merkezi () İlçe () Kasaba () Köy

Mesleki Açık Öğretim Lisesini niçin seçtiniz?

	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
1-Örgün eğitimde okuma hakkı kalmayanlara eğitime devam etme fırsatı vermesi.			
2-Derslerin akşam saatlerinde veya hafta sonu olması.			
3-Okulda sadece meslek derslerinin yüz yüze verilmesi.			
4-Gündüzleri bir işte çalışabilme fırsatı sunması.			
5-Kılık kıyafet serbestliği olması.			
6-İşyerinde çalışabilmek için meslek lisesi diploması alabilme fırsatı vermesi.			
7-Mesleki Açık Öğretim Lisesindeki arkadaşlarımın tavsiye etmesi.			
8-Sağlık sorunlarımın olması.			
9-Evdeki ortamdan uzaklaşabilme fırsatı vermesi.			
10-Arkadaş edinme fırsatı vermesi.			
11-Askerliğimi tecil etme fırsatı vermesi.			
12-Çevremdekilere okuyorum diyebilme fırsatı vermesi.			
13-Öğrenci sayısının örgün eğitime göre daha az olması.			
14-Açık cezaevinde hükümlü olanlara eğitim imkanı sunması.			

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Mehmet Uğur ADIGÜZEL
Uyruğu : Türkiye (TC)
Doğum Tarihi ve Yeri : 16.06.1976, Çemişgezek
Medeni Durumu : Evli
Telefon : 0 536 351 37 40
E-posta : muguzel@gmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lise	Elazığ Anadolu Lisesi	1994
Lisans	Kocaeli Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi	1998

YABANCI DİL

İngilizce